

**ДО
АКРЕДИТАЦИОННИЯ СЪВЕТ
НА НАОА**

ДОКЛАД

**НА ПОСТОЯННАТА КОМИСИЯ
ПО СОЦИАЛНИ И ПРАВНИ НАУКИ, СИГУРНОСТ И ОТБРАНА
ЗА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ИЗВЪРШЕНОТО ОЦЕНЯВАНЕ ПО ПРОЦЕДУРА ЗА
ПОСЛЕДВАЩА ИНСТИТУЦИОНАЛНА АКРЕДИТАЦИЯ
НА НАЦИОНАЛНИЯ ВОЕНЕН УНИВЕРСИТЕТ „ВАСИЛ ЛЕВСКИ“**

Уважаема г-жо Председател на АС на НАОА,

Постоянната комисия по социални и правни науки, сигурност и отбрана (ПКСПНСО) предоставя на Вашето внимание настоящия доклад за резултатите от извършената проверка по процедурата за последваща институционална акредитация на Национален военен университет „Васил Левски“ – гр. Велико Търново.

Докладът е разработен в съответствие в съответствие с чл. 78, ал. 1 от Закона за висшето образование (ЗВО) и чл. 38, ал. 1 от Правилника за дейността на НАОА, критериите за институционална акредитация съгласно ESG - ЧАСТ 1 (1-10) и по смисъла на чл. 77, ал. 4 от ЗВО.

СЪДЪРЖАНИЕ

I. ХРОНОЛОГИЯ НА ПРОЦЕДУРАТА

II. КОНСТАТАЦИИ И ОЦЕНКИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА КРИТЕРИИТЕ ЗА ПОСЛЕДВАЩА ИНСТИТУЦИОНАЛНА АКРЕДИТАЦИЯ НА ВУ В СЪОТВЕТСТВИЕ С ESG - ЧАСТ 1 (1-10) И ПО СМИСЪЛА НА ЧЛ. 77, АЛ. 4 ОТ ЗВО.

III. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

IV. ПРОЕКТ ЗА ПРЕПОРЪКИ НА ПОСТОЯННАТА КОМИСИЯ

I. ХРОНОЛОГИЯ НА ПРОЦЕДУРАТА

№	Решения	Номер и дата на протокол / дата на извършено действие
1.	Откриване на процедурата от АС	Протокол №28/25.11.2021
2.	Утвърждаване на състава на ЕГ	Протокол №2/26.01.2023 г.
3.	Извършено посещение на ЕГ във ВУ	06.03. – 09.03.2023 г.
4.	Обсъждане и приемане на доклада на ЕГ от ПК	Протокол №10/24.04.2023
5.	Обсъждане и приемане на доклада на ПК и изпращането му до ВУ за становище	Протокол №14/06.06.2023 г.
6.	След изтичане на срока по чл. 38, ал.2 от ПДНАОА /относно становището на оценяваната институция/ ПК предоставя доклада на АС	

Експертна група:

1. Проф. д. н. Асен Кожухаров – ръководител на ЕГ (Висше военноморско училище „Н. Й. Вапцаров“ – Варна).
2. Проф. д-р Розалина Димова (Технически университет – Варна).
3. Доц. д-р Никола Стоянов (Военна академия „Георги Стойков Раковски“).
4. Доц. д-р Милорад Йорданов (Висше училище по сигурност и икономика - Пловдив).
5. Студент Мирослав Георгиев (Великотърновски университет „Св. св. Кирил и Методий“).

Наблюдаващи процедурата членове на ПКСПНСО:

Доц. д-р Екатерина Салкова .

Майор докторант Лъчезар Русеков.

Предходната институционална акредитация на Националния военен университет „Васил Левски“ (НВУ) е дадена с решение на Акредитационния съвет на НАОА от 06.10.2016 г. (протокол № 20) с обща оценка **9,17** (девет цяло и седемнадесет стотни) със срок на валидност 6 (шест) години, съгласно чл. 79, ал. 4 от Закона за висшето образование и е дадена положителна оценка на средата за дистанционно обучение в НВУ.

При последната институционална акредитация НАОА е направила следните пет (5) препоръки:

Препоръки	Констатация на ПК
ПРЕПОРЪКА № 1. <i>Ръководството на НВУ „Васил Левски“ да инициира пред Министерството на отбраната предложение за създаване на възможности за разширяване на обхвата на военните звания за заемане на академични длъжности по такъв начин, че да не се създават пречки за академичното развитие на военнослужещите от академичния състав. Срок: 18 месеца.</i>	ИЗПЪЛНЕНА Във връзка с внесеното от НВУ предложение, с ПМС № 309 от 14.12.2018 г. (ДВ, бр. 105/18.12.2018 г.) е приет Класификатор на длъжностите на военнослужещите в Министерството на отбраната, структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и Българската армия

<p>ПРЕПОРЪКА № 2. <i>Да се предприемат мерки за допълнително стимулиране на редовните докторанти – военнослужещи, да кандидатстват за вакантни академични длъжности, както и за стимулиране на развитието на академичния състав. Срок: постоянен, с ежегодно отчитане.</i></p> <p>ПРЕПОРЪКА № 3. <i>Да се увеличи преподавателската мобилност в национален и в международен аспект, както и вътрешната мобилност в НВУ „Васил Левски“. Срок: постоянен, с ежегодно отчитане.</i></p> <p>ПРЕПОРЪКА № 4. <i>Да продължи и да се разшири съвместната дейност по образователни и квалификационни програми с други университети в страната и чужбина. Срок: постоянен, с ежегодно отчитане.</i></p> <p>ПРЕПОРЪКА № 5. <i>Ръководството на НВУ „Васил Левски“ да инициира предложение пред министъра на отбраната за привеждане на размера на допълнителното финансово стимулиране на притежаващите ОНС „доктор“ и НС „доктор на науките“, с цел привеждането му към нормалните практики в другите университети и научни организации в Република България. Срок: 12 месеца.</i></p>	<p>ИЗПЪЛНЕНА В изпълнение на препоръката е променена вътрешната уредба на НВУ (ПУД, ПНИРД и ППРОААС) с цел установяване на гъвкави форми за привличане на млади преподаватели. Докторантите в редовна форма на обучение се зачисляват в специален щат на МО и по време на обучението си получават пълната си заплата за звание и длъжност</p> <p>ИЗПЪЛНЕНА В периода 2017 – 2021 г. са осъществени 417 изходящи (в университети от 15 държави) и 205 входящи (от 13 страни) преподавателски мобилности. Увеличението е с 44 % на изходящата и с 62 % на входящата мобилност.</p> <p>ИЗПЪЛНЕНА Сключени са 65 договори за сътрудничество и съвместни програми, вкл. с 9 чуждестранни университети и организации и 15 от страната. Реализирани са дейности във връзка с осъществяване на свързаност с ВУ в чужбина по проект „Общ европейски технически семестър по защита и сигурност“.</p> <p>ИЗПЪЛНЕНА По внесено въз основа на решение на Академичния съвет на НВУ предложение е издадена Заповед на министъра на отбраната № ОХ – 157 / 16.02.2017 г. относно изплащане на допълнително възнаграждение за ОНС „доктор“ и НС „доктор на науките“ на военнослужещи и цивилни служители от МО, структурите на пряко подчинение на МО и Българската армия</p>
---	--

На 25.03.2021 г., въз основа на доклад на САНК, Акредитационният съвет е взел решение, че Националният военен университет “Васил Левски” – Велико Търново е изпълнил препоръки № 1 и № 5, и изпълнява препоръки № 2, № 3 и № 4, формулирани в решението на Акредитационния съвет от 06.10.2016 г.

II. КОНСТАТАЦИИ И ОЦЕНКИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА КРИТЕРИИТЕ ЗА ПОСЛЕДВАЩА ИНСТИТУЦИОНАЛНА АКРЕДИТАЦИЯ НА ВУ В СЪОТВЕТСТВИЕ С ESG - ЧАСТ 1 (1-10) И ПО СМИСЪЛА НА ЧЛ. 77, АЛ. 4 ОТ ЗВО.

СТАНДАРТ 1. Политика за осигуряване на качеството

Критерий 1.1. Висшето училище има документирана, публично оповестена, с официален статут и отчетност, политика за осигуряване на качеството, като част от стратегическото управление на образователната институция, в интерес на обществените потребности

Националният военен университет „Васил Левски“ е създаден с решение на XXXIX народно събрание от 14.06.2002 г. (ДВ, бр. 62 от 25.06.2002 г.), с което Висшето военно общовойсково училище „Васил Левски“ – гр. В. Търново, Висшето военно училище за артилерия и противовъздушна отбрана „Панайот Волов“ – гр. Шумен, и Висшето военновъздушно училище „Георги Бенковски“ – гр. Д. Митрополия, са преобразувани в Национален военен университет „Васил Левски“ (НВУ „В. Левски“). В настоящия си вид той е наследник на традициите в областта на военното образование от 1878 г., със създаването на първото военно училище в България.

С решение на 44-то Народно събрание (ДВ, бр. 34 от 23.04.2019 г.) Факултет „Авиационен“ се отделя от НВУ „Васил Левски“ и се формира Висше военновъздушно училище „Георги Бенковски“. Решението на НС влиза в сила от 1.01.2020 г.

След проведена акредитационна процедура за оценяване на Проект за преобразуване на основно звено и положително решение на Акредитационния съвет на НАОА (протокол № 7/9.04.2020 г.), 47-ото Народно събрание с решение от 20.07.2022 г. (ДВ, брой 58 от 23 юли 2022 г.): „Преобразува факултета със седалище в гр. Велико Търново на Национален военен университет „Васил Левски“ във факултет „Сигурност и отбрана“ и факултет „Логистика и технологии“ със седалища в гр. Велико Търново“.

Като основен източник на кадри за сигурността и отбраната на Република България, НВУ „Васил Левски“ съобразява и организира своите дейности основно с изискванията на крайния потребител на кадри – Въоръжените сили на Република България.

Националният военен университет „Васил Левски“ има документирана, публично оповестена, с официален статут и отчетност, политика за осигуряване на качеството, която е неразделна част от стратегията на управление. Наблюдението, оценяването, поддържането и усъвършенстването на качеството на обучение и академичния състав в НВУ „Васил Левски“ в професионалните направления и специалностите от регулирани професии са в съответствие с въведената и ефективно функционираща Система за управление на качеството на обучение (СУК), с последен външен одит през 2022 г. от независима сертифицираща организация.

Заложените цели за поддържане на качеството на обучение съответстват на изискванията за конкретност, измеримост и постижимост във времеви периоди и са основен показател, залегнал в стратегията за развитие и правилниците на НВУ, политиката за осигуряване на качеството на обучението, ръководството за управление на Системата за управление на качеството на обучение и организационните процедури по качеството.

Q 1.1.1. Висшето училище организира дейностите си в съответствие със своята мисия, цели и задачи, обществените потребности и действащото законодателство.

Мисията на НВУ „Васил Левски“ е документирана и обявена в Правилника за устройството и дейността на Университета; Стратегията за развитие на Университета и интернет страницата на Университета. Основната образователна функция на НВУ е публично оповестена чрез Стратегията за развитие на НВУ за периода 2021 – 2030 г., приета на заседание на Академичния съвет с протокол № 38 от 27.03.2020 г. Предметът на дейност на Университета включва:

➤ Обучение на курсанти и военнослужещи за придобиване на висше образование в образователно-квалификационна степен „бакалавър“ в професионално направление „Военно дело“, в област на висшето образование „Сигурност и отбрана“ по специалност от регулираната професия „Офицер за тактическо ниво на управление“, както и по специалности от област на висшето образование „Социални, стопански и правни науки“, „Технически науки“ и „Сигурност и отбрана“;

➤ Обучение за придобиване на висше образование на образователно-квалификационните степени „бакалавър“ и „магистър“ по специалности от други акредитирани професионални направления;

➤ Обучение за придобиване на образователна и научна степен „доктор“ по акредитирани докторски програми;

➤ Обучение за повишаване на квалификацията;

➤ Специализирано обучение за придобиване на квалификация и професионална подготовка на военнослужещи, цивилни служители, служители от други министерства и ведомства и на граждани, при условия и по ред, определени с акт на министъра на отбраната.

Научноизследователската дейност в НВУ „Васил Левски“ се осъществява съгласно член 17, ал. 2 от ЗВО, Акта за създаване на Университета и Правилника за устройството и дейността му. Тя се реализира в съответствие с нормативната уредба – Закона за висшето образование, Закона за насърчаване на научните изследвания, Закона за развитие на академичния състав в Република България, Правилника за прилагане на Закона за развитие на академичния състав в Република България, Правилника за научноизследователската и развойна дейност в Министерството на отбраната и Българската армия (ПНИРД) и Правилника за научноизследователска дейност на НВУ „Васил Левски“.

Художественотворческа дейност в Университета се развива чрез клубове по интереси; ежегоден фестивал на военните духови оркестри – с международно участие; дискуссионни клубове по тематични направления. В района на Университета е изграден „Дом на културата“, където са разположени библиотеката, музеят на Университета и салон с театрална сцена, за провеждане на различни мероприятия на клубове и кръжоци. С дарения от целия персонал на университета, както и външни дарители, в двора на НВУ е построен храм „Св. Седмочисленици“.

Спортната дейност на курсантите и студентите се провежда съобразно изискванията на Закона за физическото възпитание и спорт в Република България, „Методика за оценка на физическата дееспособност на курсантите и студентите от НВУ „Васил Левски“ и „Ръководство по физическа подготовка и организиране на спортната дейност във въоръжените сили на Република България“, което се основава на изискванията на Закона за отбраната и въоръжените сили и е приложимо за Българската Армия и структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната.

Курсантите и студентите участват в индивидуални и колективни спортове, които се развиват в създадения спортен клуб „Армеец“ към Университета.

Q 1.1.2. Цялостната дейност във ВУ е подчинена на институционалната система за качество, без да се пренебрегва спецификата на ВУ, което носи отговорност за развитието на културата за качеството.

Наблюдението, оценяването, поддържането и усъвършенстването на качеството на обучение и академичния състав в Националния военен университет „Васил Левски“, в професионалните направления и специалностите от регулирани професии е в съответствие с въведената и ефективно функционираща вътрешна Система за управление на качеството на обучение. НВУ „Васил Левски“ е сертифициран по стандарт ISO 9001:2008 от 2005 г., като ежегодно се одитира и се ресертифицира от независима външна сертифицираща организация. Документираната СУК е сертифицирана по стандарт ISO 9001:2015 от Bureau Veritas Certification Holding SAS – UK Branch, сертификат № BG00244 /2.06.2022 г., валиден до 5.06.2025 г.

Принос в утвърждаване на изискванията на СУК в НВУ „Васил Левски“ има успешно изпълняваният проект BG051PO001-3.1.08-24. „Усъвършенстване на системата за управление в Националния военен университет „Васил Левски“, по схема за безвъзмездна финансова помощ – BG051PO001-3.1.08. „Усъвършенстване на системите за управление във висшите училища“, ОП РЧР, оперативна ос 3: „Подобряване на качеството на образованието и обучението, в съответствие с потребностите на пазара на труда, за изграждане на

икономика, основана на знанието“. Основен акцент при изпълнението на проекта е поставен върху Системата за управление на качеството на НВУ „Васил Левски“, нейната успешна ре сертификация и оптимизиране на връзката ѝ с другите системи в Университета.

Дефинираният обхват на сертификация на Университета е „Осигуряване и изпълнение на обучение и квалификация на обучаеми в ОКС „бакалавър“ и „магистър“, в ОНС „доктор“, НС „доктор на науките“, длъжностна, целева и следдипломна квалификация и научноизследователска и развойна дейност.

Изградена е техническа среда и инфраструктура за автоматизирано управление на информационните потоци. В районите на НВУ „Васил Левски“ са изградени локални мрежи с магистрали от оптичен кабел, които обслужват цялата Система за управление на качеството. Връзката между отделните райони, както и тази с Министерството на отбраната, се осъществява чрез автоматизирана информационна система на МО. Във всеки факултет са изградени кабинети по качеството със съответното хардуерно и софтуерно осигуряване, които са включени в локалните мрежи.

Структурата на СУК включва университетска комисия по качеството (УКК) и отговорници по качеството в основните звена в Университета (заповед № РД-02-314/7.03.2023 г. – за обявяване на университетска комисия за качество на управление по СУК; заповед № РД-02-1449/19.12.2022 г. – за отговорници по СУК в основните звена).

Университетската комисия по качеството се избира от Академичния съвет, с председател и главен мениджър – заместник-началника на Университета по учебната и научната част (заповед на началника на НВУ № РД-02-245/10.05.2019 г. – за въвеждане на СУК, ISO 9001:2015, и определяне на главен мениджър на системата; сертификат от проведено обучение на главния мениджър № 1138-1 ААП/16.12.2019 г.).

В изпълнение на чл. 23, ал. 6, т. 4 от Правилника за устройството и дейността на НВУ „Васил Левски“, ежегодно Академичният съвет на НВУ „Васил Левски“ обсъжда състоянието на СУК в годишния доклад на НВУ. Резултатите от дейността по СУК се отчитат на база периодичното вътрешно и външно одитиране на дейността на звената в процеса на обучението.

За целта в НВУ ежегодно се утвърждава план и се провеждат вътрешни и контролни одити. Предоставени са следните доказателствени материали: Програма за провеждане на вътрешни одити – 2022/2023 г.; заповед № РД-02-324/2.03.2022 г. – за провеждане на вътрешен одит на СУК и назначаване на одиторски екипи; план за вътрешен одит от 23.03.2022 г. и доклад за резултат от вътрешния одит от 18.04.2022 г., проведен паралелно във факултетите в Шумен и Велико Търново. Предоставени са план за преглед на ръководството от 9.05.2022 г. и протокол от проведен преглед на ръководството № 3/12.05.2022 г.

В СУК има утвърдена карта за оценка на преподаватели. Критериите за оценка на всеки преподавател са с точки и степенна скала. Одобрените на ФС преподаватели, включително и на хонорар, се утвърждават на АС (протокол от АС № 199/20.12.2022 г.).

През акредитационният период в НВУ е приет от Общото събрание на Университета и утвърден от министъра на отбраната нов *Правилник за устройството и дейността на НВУ „Васил Левски“* (обнародван в ДВ, бр. 63 от 17.07.2020 г.). Във връзка с настъпилата промяна, съгласно заповед № РД-02-991/6.10.2020 г., се назначават комисии и срокове за актуализиране на всички вътрешни нормативни документи, действащи в Университета. Преработени са и актуализирани 27 правилника и 12 методики, регламентиращи дейностите в НВУ „Васил Левски“ и отразяващи функционирането на вътрешната Система за управление на качеството.

Н 1.1.1. Брой проведени обучения и семинари за функционирането на системата за осигуряване на качеството във ВУ.

Веднъж годишно в НВУ се организира научен семинар за обсъждане на проблеми, свързани с методите за преподаване и обучение. Ежегодно се провежда Методическа

конференция на началника на Университета – с продължителност 2 дни, през м. март, в съответствие с годишния график на основните дейности, приет от Академичния съвет. През акредитационния период се провежда обучение на представители по СУК на основните звена (протокол от 10.05.2022 г.).

Съгласно заповед № РД-01-714 е проведен курсът „Web базирани услуги и софтуер за споделяне на мултимедийни приложения в интернет“, с цел повишаване на уменията за използване на информационни технологии и нови методи на преподаване.

С цел осигуряване и поддържане на необходимия брой сертифицирани вътрешни одитори, на 18 – 19.01.2019 г. е проведен двудневен курс за вътрешни одитори по БДС EN ISO 9001:2015 от СМКС ЕООД – Велико Търново, като в резултат на това са сертифицирани 13 нови вътрешни одитори. За проведените обучения са съставени протоколи и са издадени сертификати на обучените лица.

Q 1.1.3. Изградени са и се усъвършенстват съответни вътрешни структури за разработването и прилагането на политиката за осигуряване на качеството, в които се включват студенти и заинтересовани страни.

Системата за оценяване и поддържане на качеството на обучение на НВУ „Васил Левски“ съдържа собствена документация по управление на качеството. Правилници и методики, приети от АС, са огласени и внедрени за приложение от академичната общност, административния и обслужващия състав и са публикувани в информационната система на Университета.

За ефективно постигане на целите по качеството структурните звена са свързани с информационна система за управление на качеството на обучението. С цел ефективното функциониране на СУК, със заповед на началника на НВУ се назначават комисии за осигуряване и оценяване на качеството. Вътрешни и контролни одити се провеждат ежегодно, по утвърден и приет годишен план. Създадени са условия за проверка на състоянието и степента на постигане на целите на обучението, констатиране на несъответствия и предприемане и провеждане на коригиращи действия за подобряване на качеството на обучението от страна на обучаващия и ръководния състав.

В изпълнение на изискванията на стандарта ISO 9001:2015 ежегодно се провежда преглед от ръководството на Системата за управление на качеството. Чрез електронната система се провеждат анкети със студенти, за които след анализ от страна на ръководството се предприемат мерки с цел подобряване на качеството на обучението. Налице са достатъчно доказателства, че в НВУ „Васил Левски“ ефективно функционира система за качеството на обучението и на академичния състав, която включва и проучване на студентското мнение.

N 1.1.2. Брой проведени проучвания на мнението на студентите и на другите заинтересовани страни относно качеството на обучението и на академичния състав.

Проучването на мнението на обучаемите в НВУ „Васил Левски“ относно качеството на обучение и живот в НВУ „Васил Левски“ се извършва за всички категории обучаеми по разработен график и при специфични случаи. От началото на периода на акредитация до декември 2022 г. в НВУ са проведени общо 59 проучвания за мнението на студентите/курсантите и на потребителите на кадри относно качеството на обучението и на академичния състав.

N 1.1.3. Средногодишен брой проведени вътрешни одити за оценка на качеството/ брой за периода след последната акредитация на ВУ.

В Системата за управление на качеството са регламентирани и се реализират минимум един път в годината вътрешни и външни одити. За акредитационния период в НВУ са проведени общо *шест броя* вътрешни одити за оценка на качеството на обучението. Одитите се предвиждат в годишния план на Университета и за всеки одит се отдава заповед на началника на НВУ „Васил Левски“, в която се назначават одиторските екипи и се определят датите за провеждането им. НВУ „Васил Левски“ има обучени 14 вътрешни одитори, като за всеки одит се назначава водещ одитор със съответен екип.

За документиране и огласяване на резултатите от одита във всяко основно звено се изготвя обобщен доклад от вътрешен одит, който е основа за вземане на решения за коригиращи действия.

Q 1.1.4. Подобрява се качеството на обучението и на академичния състав в резултат на системно провежданите проучвания на мнението на студентите и на другите заинтересовани страни.

В НВУ „Васил Левски“ редовно се провеждат анкетни проучвания сред студенти/курсанти, преподаватели и работодатели за качеството на обучение и на преподавателския състав, за възможностите за реализация и заетост на завършилите. При атестирането на преподавателите се провеждат анкети със студентите за качеството на обучение и академичната етика. Анкетите се съхраняват във факултетните комисии по качество. Резултатите се включват в годишния отчет на ръководството и се представят от ректора пред Общото събрание на Университета.

Проучването на мнението на обучаемите в НВУ „Васил Левски“ относно качеството на обучение и живот в учебното заведение се извършва за всички категории обучаеми по разработен график, всеки летен семестър, след завършване на курса по определена учебна дисциплина, при атестирането на преподавателите от Университета и AD НОС – след преминаване на „Курса по оцеляване“, след провеждане на практики и стаж, след тактически учения и др. Изследването се извършва чрез представителна извадка, формирана на квотен принцип. Общият брой на изследваните е не по-малко от 30% от всички обучаеми в Университета. Първичната информация се събира с помощта на стандартизирани анкетни карти и специфичен анкетен лист.

Срещата с обучаемите потвърди положенията в доклада, където обучаемите от всички категории потвърдиха своето задоволство от обучението си и изобщо положенията от анкетните проучвания, произвеждани от НВУ.

Информацията от потребителите на кадри се събира след проведени практики и стажове, учения и прегледи на отбраната. В резултат на вътрешните и външните одити и анкети с обучаеми и работодатели през периода са разработени нови учебни планове за обучение на курсанти и студенти, в които е завишен броят на стажовете, практиките и тяхната дълготрайност; включени са нови модули от практическото обучение в учебните планове на специалностите от професионалните направления; сключени са договори с фирми и организации за осигуряване на практика и стаж на студенти и курсанти; разработена е и развита система за провеждане на стажовете и практиките на курсантите и студентите; изцяло се реновират учебните и административните сгради, лекционни зали, кабинети и лаборатории.

Срещата с работодателите протече при представително присъствие на последните и повишена активност. Протоколираните резултати потвърждават положенията на доклада, където работодателите както от МО, така и от другите организации потребители дават висока оценка на кадрите, произвеждани от НВУ.

N 1.1.4. Средногодишен брой проведени външни одити за оценка на качеството/ брой за периода след последната акредитация на ВУ.

Външните одити в НВУ – надзорни, сертификационни и ре сертификационни, се провеждат от независима международна организация – Bureau Veritas Certification Holding SAS – UK Branch (BVC) – **5 външни одита**, от които един сертификационен, един ре сертификационен и 3 надзорни.

Съгласно чл. 135 от Правилника за устройството и дейността на НВУ „Васил Левски“: „След приключване на всяка акредитационна процедура и получаване на решението на Акредитационният съвет на НАОА или на съответната постоянна комисия, в Университета, основните звена и катедрите се разработва план за предприемане на мерки и необходими

действия за изпълнение на препоръките от НАОА.“ За периода по САНК са проведени шест процедури.

През акредитационният период са извършени *две комплексни проверки на Университета от Министерството на отбраната.*

Q 1.1.5. Ефективност (разбирана като степен на постигане на поставените цели) на вътрешната система на ВУ за оценяване и поддържане на качеството на обучението.

Ръководството на НВУ „Васил Левски“ и целият академичен състав прилагат политики за постигане и поддържане на високо качество на обучението и на академичния състав, в пълно съответствие с изискванията на регламентиращите документи за висше образование и на международния стандарт ISO 9001:2015.

Съгласно организационна процедура, ежегодно основните звена на Университета изготвят отчет за изпълнението на целите по качеството и набелязват нови за следващата година. Ежегодно се провеждат прегледи на СУК от ръководството, където се разглеждат постигнатите цели по качеството и се формулират нови цели. Новите цели по качеството се обобщават на ниво Университет и се утвърждават от началника на НВУ „Васил Левски“. Целите по качеството ежегодно се оценяват за съответствие с изискванията за конкретност и измеримост във времеви периоди от надзорните одити на СУК от независимата сертифицираща организация.

Цели по качеството в НВУ „В. Левски“ се формулират на две нива – основни звена и Университет. Целите и на двете нива се документират в План за постигане на целите по качеството. Те са достъпни до ръководствата на факултетите, двата департамента и института за научна и изследователска дейност чрез информационната система на Университета.

В НВУ са закупени стандарти БДС ISO 7144:2011 (за осигуряване на оформлението на дисертационните трудове) и БДС ISO 690:2021 [INTERNATIONAL ORGANIZATION FOR STANDARDIZATION (ISO). ISO 690: 2021(E), *Information and documentation – Guidelines for bibliographic references and citations to information resources*].

По отношение на стандарта БДС ISO 690:2021 от ЕГ е констатирана необходимост от допълнителни усилия за пълното му внедряване в учебната, научната и издателската дейност при разработване на трудове за придобиване на научни и образователни степени, тъй като са налице трудове както с приложено така и без приложено стандартизирано библиографско цитиране. Целесъобразно е прилагането на този стандарт да бъде съпътствано с актуализация на процедури по качеството, свързани с реда за разработване на дипломни работи, разработване на рецензии, както и в публикационната, и издателската дейност, както и да се провеждат обучения и семинари за академичния състав, докторанти и специализанти с акцент върху спазване на стандарта за библиографско цитиране на информационни източници, защита на авторското право и добри академични практики с цел подобряването на качеството на научната продукция.

Q 1.1.6. Висшето училище гарантира спазването на академичните свободи и създава условия за нетърпимост към прояви на дискриминация и академични измами. Институцията има Етичен кодекс и комисия, осигуряваща неговото прилагане от академичната общност.

В НВУ са установени и стриктно се спазват политики и практики за насърчаване на академичните свободи на целия академичен състав и обучаемите лица. Академичният състав и служителите на Университета в своята професионална дейност се ръководят, освен от *Кодекса на труда, Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България, Закона за висшето образование, Закона за защита от дискриминация*, както и от Етичен кодекс на служителите от НВУ и „Добродетели и ценности, споделени от служителите и обучаемите на НВУ „В. Левски“, оповестени в интернет страницата на Университета.

В НВУ са въведени и се прилагат системи за извършване на проверки за плагиатстване от/на научни трудове, дипломни работи, курсови работи и дисертации. До 13 януари 2022 г. в Университета се използват електронни средства за проверка на оригиналността и автентичността на дисертационни трудове – онлайн услугата Plagamme, като за една година се ползва и услуга за проверка на научни трудове и публикации за авторско право и плагиатство Ouriginal. От месец юли 2022 г. Университетът работи с платформата за проверка за плагиатство Strike Plagiarism, която е предоставена безплатно от МОН и е достъпна за всички преподаватели и обучаеми.

Проведено е обучение на преподавателите за работа с платформата за проверка за плагиатство Strike Plagiarism и е утвърдена „Процедура за проверка на оригиналност и автентичност“ чрез използване на интегрирана в системата за електронно и дистанционно обучение специализирана платформа за извършване на проверка за плагиатство в Националния военен университет „Васил Левски“.

При доказано плагиатство или изпитна измама, включително и опит за такава, се налагат санкции, които са регламентирани в Правилника за научноизследователската и развойна дейност на НВУ „Васил Левски“, глава девета – „Правила за недопускане на плагиатство в научни трудове на членове на академичния състав и на обучаеми от Националния военен университет „Васил Левски“. При установяване на плагиатство началникът на Университета издава заповед за санкциониране на лицето или за освобождаването му от заеманата академична длъжност. Ако членът на академичния състав, извършил плагиатство, е военнослужещ, началникът на Университета прави предложение до министъра на отбраната за наказание или уволнение.

№ 1.1.5. Брой на документирани процедури за установяване на изпитни измами и плагиатство за периода след последната акредитация на ВУ.

За провеждането на политика за предотвратяване на плагиатство и санкциониране на изпитни измами се прилага *Правилник за научноизследователската и развойна дейност на НВУ „Васил Левски“*. В акредитационният период в НВУ са документирани два случая с регистрирани прояви на дискриминация или изпитни измами и плагиатство. Със заповеди на началника на НВУ „Васил Левски“ от 16 декември 2022 г. и от 23 септември 2022 г. са отнети съответно научна степен „доктор“ и „доктор на науките“ за установено плагиатство в дисертации (прил. 6, справка 4).

Университетът води непримирима борба с проявите на плагиатство и други нарушения на принципите на академична етика, продължава и усъвършенстването на нормативната уредба, касаеща борбата с плагиатството в научноизследователската дейност.

НВУ не е създал системен репозиториум за архивиране и съхраняване на извършените проверки за подобие в годините на експлоатация на платформите.

РЕЗУЛТАТИ ОТ ПРОВЕРКАТА ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА СТАНДАРТ 1:

1. В Националния военен университет „Васил Левски“ има публично оповестена, с официален статут и отчетност, политика за осигуряване на качеството на обучението и на академичния състав, които напълно отговарят на националните и европейските образователни стандарти и добри практики. Създадени са и ефективно функционират вътрешни структури и органи за поддържане на СУК в актуално състояние и за оценяване на нейното ефективно прилагане. Редовно се проследява изпълнението на целите по осигуряване на качеството.

2. Националният военен университет „Васил Левски“ целенасочено прилага политика за подобряване на качеството на обучението и на академичния състав в резултат на системно провежданите проучвания на мнението на обучаемите, студентите и потребителите на кадри. Това става чрез регулярни социологически проучвания, разработена собствена методика и инструментариум за проучване на мнението на випускниците на НВУ за качеството на обучението, определяне на рейтинга на членовете

на академичния състав и за професионална реализация на обучаемите.

3. В Националния военен университет „Васил Левски“ е приет и ефективно се прилага Етичен кодекс на служителите от НВУ, чрез който се гарантират залегналите в ЗВО академични свободи и нетърпимост към всякакви форми на дискриминация. Приети и публично оповестени са правила и процедури за предотвратяване и санкциониране на изпитни измами и плагиатство. В акредитационния период са установени и документирани два случая на установено плагиатство в дисертациите, за което са наложени наказания.

4. Като част от адекватното осигуряване и поддържане на системата за качество на обучението и академичния състав, Националният военен университет „Васил Левски“ следва да положи усилия за прилагането в пълен обем, на закупения стандарт БДС ISO 690:2021 за библиографско цитиране, с цел осигуряване и поддържане на качество на научните издания и научната продукция, дисертации, дипломни работи, рецензии и автореферати.

ИЗВОД: СТАНДАРТ 1 СЕ ИЗПЪЛНЯВА НАПЪЛНО!

СТАНДАРТ 5. Преподавателски състав

5.1. Профил на преподавателския състав

Q 5.1.1. Висшето училище разполага с необходимия по численост и профил преподавателски състав за осъществяване и висококачествено обучение

В съответствие с изискванията на чл. 17, ал. 2, т. 2 от *Закона за висшето образование*, Националният военен университет „Васил Левски“ разполага с академичен състав на основен трудов договор (ОТД), който по всяка специалност води не по-малко от половината от аудиторните и практическите занятия, като хабилютираните лица в него водят за всяка специалност не по-малко от 70% от лекционните курсове. Делът на хабилютираните лица, ангажирани с лекционните курсове, възлиза на 80%.

АКТУАЛНА структура на академичния състав на ПЪРВИ ОТД след 1.11.2022 г.

Таблица 5.1.

Преподаватели	Факултети			Институт ИНИИД	Департаменти		Всичко за НВУ
	ФСО	ФЛТ	АПВО и КИС		ЕОФП	ЧЕО	
Професори	3	5	7	2	1	0	18
Доценти	20	15	19	3	3	0	60
Всичко хабилю.	23	20	26	5	4	0	78
Нехабилютирани, от тях „доктор“	23	17	20	2	16	23	101
	16	12	10	1	0	0	39
ОБЩО:	46	37	46	7	20	23	179

Общият брой хабилютирани преподаватели на първи трудов договор в НВУ „Васил Левски“ е 78, както следва: професори – 18 (23%), доценти – 60 (77%).

Общият брой на нехабилютираните преподаватели от академичния състав на първи трудов договор е 101.

На втори трудов договор има 5-има (петима) преподаватели.

N 5.1.1. Съотношението „преподаватели на основен трудов договор – студенти за ПН/СРП, по които ВУ провежда обучение“, като се отчита спецификата на висшето училище е, както следва:

- 9.2. „Военно дело“ – 6,8 : 100;
- 9.1. „Национална сигурност“ – 7,8 : 100;
- 3.7. „Администрация и управление“ – 7,1 : 100;

- 5.3. „Комуникационна и компютърна техника“ – 9,8 : 100;
- 5.7. „Геодезия“ – 20,8 : 100;
- 5.13. „Общо инженерство“ – 10,0 : 100.

Q 5.1.2. Преподавателският състав е с висока квалификация в образователната, научноизследователската и/или художественотворческата и спортната дейност

Хабилитираните преподаватели на ОТД в НВУ „Васил Левски“, участващи в образователния процес по професионалните направления, са с доказана научна компетентност, експлозивност и опит по преподаваните дисциплини. В обучението по специалностите от професионалните направления в Университета преподавателите прилагат класически и специфични методи, включително военни игри, симулационни игри за вземане на решение и управление на бойните действия, компютърно подпомагане на подготовката за мироопазващи операции, тренажорно обучение.

Основни съвременни информационни технологии, които се използват в обучението на студенти и курсанти от НВУ, са: подготовка и разпространение на мултимедийни презентационни материали, WEB базирани приложения и включването на елементи на дистанционно обучение – on-line общуване между преподаватели и обучаеми и електронни тестове, проблемноориентирани лекционни курсове, курсови работи, реферати, тези, казуси, симулации и „сериозни игри“ – базирани на високотехнологични хардуерни и софтуерни платформи за вземане на решение и управление.

Иновационните изследвания и приносните елементи са отразени в публикациите, научните проекти и разработки и в дисертационните трудове на академичния състав. Преобладават иновационни изследвания, свързани с повишаване на отбранителните способности на Българската армия. Изграждането и поддържането на собствени масиви за постиженията в професионалните направления и актуализацията на учебния материал са свързани с една основна цел – постигане на адекватност и съвместимост с изискванията на пазара на труда и със страните от ЕС.

N 5.1.2. Структура, възраст и съотношения на преподавателския състав на ОТД по академични длъжности:

Съотношението „хабилитиран – нехабилитиран състав“ е 44/56%.

Съотношението между категориите академичен състав е следното:

- Професор/доцент – 10/34%;
- Нехабилитиран състав – 56/22%, от тях „доктор“.

Таблица 5.4.

Възрастова структура на академичния състав

Преподаватели	Брой по академични длъжности	Възрастова структура/ <i>Средна възраст</i>	Съотношение по академични длъжности
Професори	18	62 г.	10%
Доценти	60	52 г.	34%
Всичко хабил.	78	54 г.	44%
Нехабилитирани	101	45 г.	56%
От тях „доктор“	39	44 г.	22%
Всичко	179	49,4 г.	100%

Средната възраст на общия академичен състав в НВУ „Васил Левски“ е 49,4 години. Средната възраст на хабилитирания състав към настоящия момент е 54 години, а на нехабилитирания състав – 45 г. Възрастовата структура на академичния състав предопределя активната научноизследователска дейност и високото академично ниво на преподавателите.

Към момента на приключване на проверката с научна степен са общо 116 от членовете на академичния състав, както следва:

- Доктор на науките – 7; ОНС „доктор“ – 109.
Техният общ брой съставлява 65% от заетите академични длъжности.

№ 5.1.3. Относителен дял на хабилитираните преподаватели, регистрирани в НАЦИД, от общия брой на хабилитираните:

Общ брой хабилитирани, регистрирани в НАЦИД:

- Регистрирани, с покриване на наукометрични показатели – 71 ≈ 91%;
- Регистрирани, без покриване на наукометрични показатели – 7 ≈ 9 %.

Общ брой на регистрираните в НАЦИД преподаватели, по професионални направления:

1. В професионално направление 9.1. „Национална сигурност“: 14 – 82,3%;
2. В професионално направление 9.2. „Военно дело“: 18 – 100%;
3. В професионално направление 3.7. „Администрация и управление“: 8 – 100%;
4. В професионално направление 5.3. „Комуникационна и компютърна техника“: 12 – 70,5%;
5. В професионално направление 5.7. „Архитектура, строителство и геодезия“ – специалност „Геодезия“ от регулирана професия „Инженер по геодезия и кадастър“: 1 – 33%;
6. В професионално направление 5.13. „Общо инженерство“: 13 – 100%.

Предвид установения при проверката от ЕГ брой регистрирани преподаватели без наукометрични показатели (по данни на НАЦИД), е препоръчително да се предприемат мерки за стимулиране на активността на академичния състав на Университета с цел в по-висока степен покриване на показателите за наукометрия.

Q5.1.3 ВУ има ясни процедури за заемане на академични и научноизследователски длъжности

В Университета има политика и процедури за подбор, професионално развитие, оценка и атестиране на академичния състав. Политиката на НВУ „В. Левски“ за подбор, професионално развитие, оценка и атестиране на академичния състав (АС) включва: анализ и управление на потребностите на членовете на АС, на катедрите, на факултетите и на Университета; интервюта с членовете на АС за установяване потребностите им от професионално развитие; управление на ресурси, необходими за професионалното развитие; преглед на ефективността на дейностите по професионалното развитие на АС; оценка и атестиране на преподавателите, в съответствие с Правилник за подбор, развитие, оценка и атестиране на академичния състав в НВУ „В. Левски“ и Методика за атестиране. *Приети са необходимите вътрешни актове.*

Обявяването на конкурси се осъществява чрез анализ и управление на потребностите на катедрите, факултетите относно обезпечаването на щатното осигуряване на академичните длъжности. Провеждат се интервюта с членовете на академичния състав за установяване на потребностите им от професионално развитие; управление на ресурси, необходими за професионалното развитие; осъществява се и преглед на ефективността на дейностите по професионалното развитие на АС; оценка и атестиране на преподавателите, в съответствие с *Правилник за подбор, развитие, оценка и атестиране на академичния състав в НВУ „Васил Левски“* и *„Методика за атестиране“*. Оценка на кандидатите за заемане на академични длъжности „главен асистент“, „доцент“ и „професор“ се осъществява от научно жури. Съставът му се предлага от първичното звено, а се утвърждава от съответното структурно звено и Академичния съвет. Всички ръководни документи, заповеди, протоколи, образци документи, засягащи дейността по организирането и провеждането на конкурсите, се публикуват.

Действащата нормативна база на НВУ „Васил Левски“, в съответствие със Закона за развитие на академичния състав в Република България, е публично оповестена на <https://www.nvu.bg/bg/normativna-baza-po-zras.html>

№ 5.1.4. Брой обявени и реализирани конкурси за заемане на академични длъжности за периода

Брой обявени и реализирани конкурси за назначаване – 100 конкурса.

През акредитационния период в НВУ „Васил Левски“ са проведени конкурси за назначение и приключили успешно процедури:

- 8 (осем) за академична длъжност „професор“;
- 39 (тридесет и девет) за академична длъжност „доцент“;
- 53 (петдесет и три) за академична длъжност „главен асистент“;
- Защитени са 3 (три) дисертации за научна степен „доктор на науките“;
- Защитени са 44 дисертации за образователна и научна степен „доктор“.

Проведени процедури през 2022 г. – 18:

- За академична длъжност „професор“ – 1 проведена и завършена;
- За академична длъжност „доцент“ – 8 проведени и завършени; 1 започнала;
- За академична длъжност „главен асистент“ – 4 проведени и завършени; 1 започнала;
- За академична длъжност „асистент“ – 5 проведени и завършени; 1 започнала.

Защитили и зачислени за обучение докторанти през 2022 г.:

- Успешно защитили – 5 докторанти;
- Зачислени за обучение – 7 докторанти

Q 5.1.4. ВУ провежда процедури и прилага план за професионалното развитие на преподавателите, в това число за правото за ползване на определени периоди от време за творческото им развитие (чл. 55, ал. 2 от ЗВО)

В съответствие със съществуващата национална нормативна база, НВУ „Васил Левски“ е създал собствена система от процедури, правила и стимули, която гарантира квалификацията, професионалното равнище и развитие на академичния състав. Документите, които формират вътрешнонормативната база, са: Правилник за устройство и дейност на НВУ „Васил Левски“, Правилник за подбор и развитие на академичния състав в НВУ „Васил Левски“, Правилник за обучение и придобиване на докторски степени в НВУ „Васил Левски“, Правилник за подбор, развитие, оценка и атестиране на академичния състав в НВУ „Васил Левски“, Правилник за научноизследователската и развойна дейност на НВУ „Васил Левски“.

Във всяка катедра и факултет ежегодно се разработва и се реализира „План за развитие на академичния състав“. Развитие и поддържането на професионалната квалификация на академичния състав, който е на ОТД, се извършва въз основа на планирането, което се осъществява от първичните и основните звена. В НВУ се планират и осъществяват дългосрочни, средносрочни и краткосрочни (ежегодни) дейности по развитие на академичния състав. Известия за всички обявени конкурси за заемане на академични длъжности за „професор“, „доцент“ и „главен асистент“ се публикуват в „Държавен вестник“, а конкурсите за заемане на длъжност „асистент“ се обявяват със заповед на министъра на отбраната или началника на НВУ „Васил Левски“.

Информация за хода на всички процедури за заемане на академична длъжност и придобиване на научни степени се публикува и съхранява на интернет страницата на Университета: <https://www.nvu.bg/bg/konkursi-i-protseduri-po-zras.html>. Редът за самото атестиране е описан подробно в *Правилника за атестиране на академичния състав*.

№ 5.1.5. Относителният дял на преподавателите, възползвали се от правото на творчески отпуск (сабатикъл) за акредитационния период

През акредитационния период десет преподаватели от НВУ са се възползвали от правото на творчески отпуск, регламентирано от чл. 55, ал. 2 от Закона за висшето образование.

Относителен дял на ползвалите правото на творчески отпуск е 10:179 (5,6 %).

Q 5.1.5. Висшето училище има функционираща система за атестиране на академичния състав

Оценката и атестирането на преподавателите се извършва в съответствие с Правилника за подбор, развитие, оценка и атестиране на академичния състав в НВУ „Васил Левски“ и „Методика за атестиране“. Обвързването на атестирането на преподавателския състав с приноси към качеството на обучение и постигането на целите се осъществява чрез системата от критерии и съответните им показатели в „Методиката за атестиране“: Качество на преподаване и участие в аудиторната и извънаудиторната дейност; Учебно-методическа и издателска дейност – качество и количество на разработените учебници, учебни материали и пособия; Научноизследователската и иновационна дейност; учебна и научна организационна дейност.

Атестирането на академичния състав се извършва ежегодно, по график, в съответствие с изискванията на ЗВО (за хабилитирания състав – веднъж на пет години, и за нехабилитирания състав – веднъж на три години). Процедурите за атестиране са отразени в протоколи на катедрени съвети, Комисията за атестиране на академичния състав, факултетен съвет и Академичния съвет. Резултатите от процедурата за атестиране показват, че за последните пет години са атестирани 36 хабилитирани и 40 нехабилитирани преподаватели от Университета – всички с положителна атестационна оценка.

Извършват се периодични отчети и се предприемат действия за подобряване на състоянието по поддържане и развитие на професионалната квалификация на академичния състав. Структурата на системата, формите и механизмите за поддържането и развитието на академичния състав, както и начините за ресурсното осигуряване на този процес, са подробно развити в Правилника за подбор, развитие и оценка на академичния състав в НВУ.

Q 5.1.6. Функционира система от стимули за академичния състав в зависимост от степента на поддържане на качеството на образователната, научноизследователската, художественотворческата и спортната дейност

В НВУ „Васил Левски“ е изградена и функционира система от стимули за академичния състав, в зависимост от степента на поддържане на качеството на образователната и научноизследователската дейност. Съществуващата система от морални и материални стимули за академичния и административния състав е доразвита в резултат от работата по проект BG051PO001-3.1.08-24 – „Усъвършенстване на системата за управление в НВУ „Васил Левски“ по Европейска програма „Развитие на човешките ресурси“.

В НВУ е разработен и Правилник за подбор и развитие и оценка на академичния състав. Съществена част от промените в правилниците е насочена към разширяване и конкретизация на стимули за дейности, свързани с повишаване на качеството на обучение и научноизследователската работа. Академичният съвет на НВУ „Васил Левски“ е приел и утвърдил правила за удостояване с почетни звания, знаци и грамоти, като част от системата за морално стимулиране на обучаеми и членове на академичния състав за тяхното развитие и постижения в учебната и научноизследователската работа. Съществен елемент от системата за материално и морално стимулиране на академичния състав е организирането и провеждането на безвъзмездни форми за повишаване на квалификацията и кариерно израстване.

N 5.1.6. Относителен дял на преподавателите, придобили почетни звания и престижни национални и международни научни отличия

През акредитационния период 41 преподаватели от Университета (23%) са наградени от министъра на отбраната за постижения в учебната и изследователската дейност, в т.ч.: с Почетен знак на МО – двама; с Награден знак на МО – 8; с предметни награди – 31. Ежегодно Академичният съвет присъжда почетната награда „Професор на годината“ на член на преподавателския състав – общо 6-има отличени за периода (3,35%).

Относителен дял на общо придобили почетни звания и престижни национални и международни отличия – **52-ма (29%)**.

Q 5.1.7. ВУ има система за структуриране на задължителната преподавателска натовареност (аудиторна заетост), включваща и преподаването в магистърски и докторски програми

В НВУ „Васил Левски“ съществува система, с която се определя задължителната преподавателска натовареност. Разпределението на годишната учебна заетост между членовете на академичния състав за учебната година се регламентира от заповед № 125/19.08.2004 г. на министъра на отбраната и от Правилника за приема и учебната дейност на НВУ „Васил Левски“.

Разпределението се извършва от катедрените съвети (или от съвети на департаментите). При разработването му началникът (съответно ръководителят на катедрата, директорът на департамента) взема предвид възложената за учебната година учебна работа, научната специализация, опита и научните интереси на преподавателите, годишния график и заетостта на преподавателите в неговите дейности.

Съгласно посочената министерска заповед, общата годишна учебна заетост се формира като сума от аудиторната и извънаудиторната заетост. Съгласно заповед № 125/19.08.2004 г. на министъра на отбраната, нормативът на аудиторната учебна заетост се определя с решение на академичните съвети на военните училища. Академичният съвет на НВУ „Васил Левски“ определя нормативи на минимална аудиторна учебна заетост на научноизследователския състав, като се отчита заетостта на същия в процеса на научноизследователската дейност. Действителната учебна заетост на членовете на академичния състав се отчита от ръководителя на катедрата (или департамента) въз основа на индивидуални отчети на преподавателите. Контролът на учебната заетост се осъществява от факултетните съвети (съвети на департаментите), които одобряват разчета на учебната заетост на членовете на академичния състав. Деканът на факултета (директорът на департамента) може да преразпределя при необходимост учебната заетост между катедрите (методическите направления), като се съобразява с научната подготовка на преподавателите.

N 5.1.7. Брой регламентирани аудиторни часове годишно на преподавател на ОТД (включващо преподаване в бакалавърски, магистърски и докторски програми)

Съгласно заповед № 125/19.08.2004 г. на министъра на отбраната, нормативът на аудиторната учебна заетост се определя с решение на академичните съвети на военните училища, като минималното количество на часовете, приравнени към упражнения, следва да бъде:

За длъжностите на научно-преподавателския състав:

- Хабилитирани преподаватели – доцент и професор – 350 часа;
- Нехабилитирани преподаватели – асистент, старши асистент и главен асистент с научна степен – 380 часа;
- Нехабилитирани преподаватели – асистент, старши асистент и главен асистент без научна степен – 400 часа.

За длъжностите на нехабилитираните лица, на които се възлага само преподавателска дейност за неспециалисти по езиково обучение, спорт и други, и имат звание „преподавател“ и „старши преподавател“:

- За преподаватели и старши преподаватели с научна степен в направлението на преподаваната учебна дисциплина – 550 часа;
- За преподаватели и старши преподаватели без научна степен – 650 часа.

За научно-преподавателски и преподавателски състав, ангажиран с изборни ръководни длъжности по глава 4 от Закона за висшето образование, минималната годишна аудиторна учебна заетост да се определя с решение на академичните съвети, като процент от учебната заетост за съответната категория: заместник-началник на военно училище – 30%; декан на факултет – 50%; заместник-декан на факултет – 60%; началник/ръководител на катедра – 60%; директор на департамент – 60%; заместник-директор на департамент – 70%.

С решение № 188/ 31.03.2022 г. Академичният съвет на Университета утвърждава норматив за аудиторна учебна заетост на академичния състав от НВУ „Васил Левски“ за учебната 2022/2023 година, както следва:

Научно-преподавателски състав:

- а) Хабилитирани преподаватели: професор – 400 часа; доцент – 430 часа;
- б) Нехабилитирани преподаватели: главен асистент – 460 часа; асистент, обучаващ се в ОНС „доктор“ – 460 часа; асистент – 520 часа;
- в) Преподаватели и старши преподаватели с образователна и научна степен в направлението на преподаваната учебна дисциплина – 630 часа;
- г) Преподаватели и старши преподаватели без образователна и научна степен в направлението на преподаваната учебна дисциплина – 650 часа;
- д) Преподаватели и старши преподаватели без научна степен, провеждащи обучение по ФП и ЕП – 720 часа.

Научно-преподавателски състав, ангажиран с изборни ръководни длъжности по глава четвърта от Закона за висшето образование:

- а) Заместник-началник по учебната и научната част на НВУ – 30% от учебната натовареност за съответната категория;
- б) Декан на факултет – 50% от учебната натовареност за съответната категория;
- в) Заместник-декан на факултет – 60% от учебната натовареност за съответната категория;
- г) Началник (ръководител) на катедра – 60% от учебната натовареност за съответната категория;
- д) Директор на департамент – 60% от учебната натовареност за съответната категория;
- е) Ръководител на ПМЗ – 90% от учебната натовареност за съответната категория.

Други:

- а) Ректор и заместник-началници на Университета, без заместник-началник по учебната и научната част – учебна натовареност до 30 часа, приравнени към упражнения;
- б) Академичен състав от Институт за научноизследователска и иновационна дейност – до 50% от учебната натовареност за съответната категория;
- в) Докторант, зачислен в редовна докторантура – 100 часа;
- г) Ръководство на стаж – до 60 часа годишно на специализация/специалност;
- д) Академичен състав, който работи по програма „Еразъм+“ – институционален координатор – 60% от учебната натовареност за съответната категория; факултетни координатори – 70% от учебната натовареност за съответната категория; координатори на департаменти и катедрени координатори – 80% от учебната натовареност за съответната категория;
- е) Назначен академичен състав за администратор по сигурността на сегмента от КИС „Щит“, системен администратор на сегмента от КИС „Щит“, финансов контролър – 90% от учебната натовареност за съответната категория;
- ж) Назначен академичен състав, който работи за развитие и поддръжка на информационната система ИНФОСИС, учебната натовареност да се намали с 30% от годишния норматив.

Може да се направи извод, че констатираното при проверката от ЕГ завишаване на нормата (в сравнение с останалите университети) на задължителния норматив на преподавателите затруднява научните изследвания и е препятствие за израстването на академичния състав.

Q 5.1.8. ВУ насърчава обмена на преподаватели и изследователи с други висши училища у нас и в чужбина за определени периоди на преподаване и научни изследвания

В НВУ „Васил Левски“ се поддържа политика на обмен на преподаватели, участващи в обучението с други висши училища и изследователска дейност със сроден предмет на дейност както в страната, така и от чужбина. Университетът установява и поддържа партньорски взаимоотношения от стратегически и научен интерес с престижни университети в целия свят, като приоритетно място заема обменът на интелектуални кадри и ресурси. Чрез запознаване с чуждестранни модели на обучение, научноизследователска дейност и успешни международни практики, НВУ успява да интегрира българските традиции в обучението с придобития чуждестранен опит.

През отчетния период Университетът има сключени 88 договора за обмен на преподаватели. През 2022 г. са подновени договорите с 48 чуждестранни университета.

Националният военен университет „Васил Левски“ е първият военен университет в Европа, включен в програма „Еразъм+“ (<https://www.nvu.bg/node/467>), който има присъдена четвърта поред „Харта – Еразъм+“ (за периода 2021 – 2027 г.) Ref.Ares (2021) 1527623-27/02/2021.

Осигурено е информационно обслужване в следните аспекти: информация за академични мобилности; процедури за селекция; информация за международни магистърски програми, стажове, семинари, конференции, езикови курсове, конкурси за стипендии. Периодично се провеждат дейности и се организират събития, свързани със съществуващи и нови сключени договори за сътрудничество с чуждестранни висши учебни заведения и институции.

През периода 2017 – 2018 г. по проекта BG05M2OP001-2.009-0001 се насърчава академичната мобилност, чрез дейност 1: „Мобилност на студенти, млади учени, постдокторанти и преподаватели, с цел провеждане на иновативни научни изследвания в научни центрове в рамките на ЕС“ – участие на курсанти, студенти, докторанти, постдокторанти, млади учени и преподаватели в две мобилности, с цел провеждане на иновативни научни изследвания – в Сухопътна академия „Николае Балческу“, гр. Сибиу, Румъния, и Военно-техническа академия, Букурещ, Румъния, и дейност 7: „Участие в международни научни форуми и публикации в международно признати списания на учени от НВУ „Васил Левски“, проведени в България, Латвия, Гърция, Унгария, Румъния и Русия (31 участници в 9 международни форума).

По линия на програмата за сътрудничество „Военен Еразъм“, НВУ „Васил Левски“ е инициатор и домакин на тристранна работна среща с представители на белгийската Кралска военна академия в Брюксел и Университета по отбраната в Бърно, Чехия. Постигнато е споразумение за разработване на общи модули за обучение и подписване на договори за двустранно сътрудничество – обмен на преподаватели и обучаеми.

N 5.1.8. Брой преподаватели, участвали в изходяща и входяща преподавателска и изследователска мобилност

Общият брой на осъществените мобилности на преподаватели от Университета за отчетния период: 2016 – 2022 г., възлиза на 911, от които 286 са входящи, а 625 изходящи.

Q 5.1.9. ВУ насърчава участието на преподавателите в съвместни обучителни и изследователски програми с други висши училища у нас / в чужбина

В НВУ „Васил Левски“ е създадена нормативна основа за осъществяване на сътрудничество с български и чуждестранни университети, академии и други образователни, научни и културни институции, както и с международни фондации, фондове и други организации, с цел разпространение на постиженията на българското военно образование и наука и използване на международния опит в дейността на Университета. Проектите предвиждат обучения за усъвършенстване на чуждоезиковите и дигиталните умения на преподавателите, вкл. за работа с иновативни ИКТ, базирани образователни технологии, както и изходящи мобилности и краткосрочни специализации при асоциирания партньор, резултатите от които ще бъдат мултиплицирани чрез споделяне на преподаватели между НВУ, ЮЗУ и СУ „Св. Климент Охридски“.

Съгласно „Споразумение за сътрудничество между НВУ „Васил Левски“ и Шуменски университет „Епископ Константин Преславски“, се организира съвместно обучение в областта на придобиване на ОКС „магистър“ на курсанти по гражданската специалност „Геодезия“, с професионална квалификация от регулираната професия „Инженер по геодезия, картография и кадастър“, и военна специалност от регулираната професия „Организация и управление на военните формирования на тактическо ниво“.

Националният военен университет „Васил Левски“ разработва съвместен проект за осъществяване на свързаност с висши училища в чужбина – „Общ европейски технически семестър по отбрана и сигурност“ – EuCTS_DS. Проектът е съфинансиран с подкрепа от Европейския съюз по програма „Еразъм+“, с ключова дейност КА-02: „Взаимодействие за нововъведения и обмен на добри практики“, и приложение КА-203: „Стратегически партньорства във висшето образование“. Страните участнички са пет: Военна техническа академия „Фердинанд I“ – Румъния, НВУ „Васил Левски“ – България, Военна техническа академия – Полша, Военновъздушна академия – Гърция, и Военновъздушна академия – Франция. Целта на проекта е създаване, проверка и развитие на нов модулен учебен план за международен технически семестър в областта на сигурността и отбраната. Идеята за този проект е вдъхновена от европейската инициатива за съвместно обучение на млади офицери, имаща за цел развитие и обмяна на добри практики във въоръжените сили в Европа. С проекта се предвижда създаването на дисциплини за обучение в един общ семестър за европейските висши военни училища. Обучението е насочено в област „Технически науки“, като обхваща направления, като „Машинно инженерство“, „Комуникационна и компютърна техника“, „Авионика“ и др.

N 5.1.9. Брой съвместни обучителни програми с други висши училища в страната и в чужбина

НВУ провежда съвместни обучителни програми с девет други ВУ в страната и чужбина – осем магистърски и една докторска. Освен това е разработен общ технически семестър, който предстои да бъде въведен в пет военни училища в Румъния, България, Полша, Гърция и Франция).

N 5.1.10. Брой чуждестранни гост-преподаватели, водили лекционни курсове

Броят на лекционните курсове, които се водят от чуждестранни гост-преподаватели за периода 2017 – 2022 г., е 36.

5.2. Квалификация на академичния състав: научноизследователска, художественотворческа и спортна дейност

Q 5.2.1. Висшето училище прилага политика за конкурентоспособна научноизследователска, художественотворческа, иновационна и публикационна дейност в съответствие със своята специфика

Научноизследователската дейност в Университета се реализира в съответствие със ЗВО, ЗНИИ, ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ и Правилника за научноизследователската и развойна дейност в Министерството на отбраната и Българската армия (ПНИРД). Организирането на военно-научната, научноизследователската и иновационната дейност се осъществява и в съответствие с Националната стратегия за научни изследвания; Стратегията за развитие на НВУ „Васил Левски“; Правилника за устройството и дейността на НВУ; Правилника за научноизследователската дейност на НВУ „Васил Левски“; Правилника за подбор и развитие на академичния състав в НВУ „Васил Левски“ и „Методиката за атестиране“; Правилника за подбор, развитие, оценка и атестиране на академичния състав в НВУ „Васил Левски“ и „Методиката за атестиране“.

Научната и научноизследователската дейност на Университета се планират в годишен (перспективен) план или като раздел от годишния план за дейността на НВУ „Васил Левски“, факултетите и катедрите. В него се включват темите и проектите, определени в Университета и основните звена, както и предложени от Министерството на отбраната,

видовете въоръжени сили, други военно-научни организации или от други външни научни организации или търговски дружества. За всяка тема (задача, проект) се разработва план-програма. Една от основните цели в дейността на НВУ „Васил Левски“ е развитието на човешките ресурси и научноизследователския потенциал за утвърждаването му като съвременна научна организация и център на знанието.

Финансирането на тези направления на работата се извършва основно чрез проектна дейност с пет основни източника: научноизследователски проекти с национално финансиране и съфинансиране от ЕС; участие в Национална научна програма „Сигурност и отбрана“; научноизследователски проекти с национално финансиране; проекти, финансирани по програма „Еразъм+“; научноизследователски проекти с финансиране от НВУ „Васил Левски“.

Признание за научната стойност и качествения принос на научната продукция са издадените сертификати, свидетелства, дипломи и награди, внедряването на резултатите и практическото им приложение в Българската армия и в учебния процес, персоналните покани на преподаватели от Университета за участие в национални и международни научни форуми, както и в специализирани научни журита за присвояване на научни степени и звания. В предложенията от НВУ доклад за самооценка се дават следните стойности от публикационната дейност:

- Публикации в научни издания, индексирани в световноизвестните бази данни (Scopus и WoS – съкратено СИБД) – 182;
- Брой цитирания в Scopus и WoS – 324;
- В системата РИНЦ са индексирани 16 публикации на преподаватели от НВУ „Васил Левски“, от които 4 са цитирани;
- В системата Research Gate са регистрирани 10 публикации на преподаватели от НВУ „Васил Левски“, от които 4 са цитирани;
- Semantic Scholar – 13 цитирания;
- ACM Digital Library – 14 цитирания;
- Google Scholar – 355 цитирания.

Общ брой на публикациите с импакт фактор – 214.

При извършената проверка са установени от ЕГ 63 публикации в SCOPUS и 111 в WoS. Значителна част от представените публикации се повтарят и в двете СИБД. ЕГ е констатирала, че част от публикациите в СИБД на НВУ за отчетния период са с автор хабилитирано лице, което е освободено от НВУ и с отнета научна степен по заповед на началника на НВУ, поради което приема, че те не следва да се отчитат. Основната маса от публикациите на НВУ в СИБД за обследвания период са доклади от научни конференции, които нямат **ЖГ**.

В съответствие с първа и трета специфична цел на Националната стратегия за развитие на научните изследвания в Република България: 2017 – 2030, се предоставя възможност на научните работници, младите учени и преподавателите да представят резултатите от своите научни изследвания пред широка международна аудитория. Във връзка с това научноизследователската дейност в НВУ „Васил Левски“ е на достатъчно високо ниво. Осигурена е възможност на академичния състав и обучаемите да участват в проекти с различно финансиране – европейско, национално и целево (от Министерството на отбраната). Университетът дава възможност и за допълнително стимулиране на научноизследователската дейност чрез собствено финансиране на проекти. В Университета се организират достатъчно на брой и с различна тематика и формат научни форуми, на които академичната общност може да представя резултатите от своите научни проекти и изследвания.

Академичният състав отчита своята публикационна дейност въз основа на *Правилника за научната и научноизследователската дейност в НВУ „Васил Левски“*. Препоръчително е да се приемат правила за годишно стимулиране на преподавателите с публикации в

световноизвестните бази данни, което ще позволи на НВУ да участва в НП „Стимулиране на публикационната активност в авторитетни международни научни списания и отворен достъп до научна информация“ на МОН, одобрен с РМС № 733/21.10.2021 г.

В НВУ „Васил Левски“ е разработен Етичен кодекс, съответно Етични правила за работата на списание „Сигурност и отбрана“, издавано от Университета. Разработена е „Политика за двойно анонимно рецензиране (*double blind peer review*)“ на постъпилите за публикуване научни материали. Създадена е редакционна колегия (борд) от утвърдени национални (вътрешни и външни за Университета) и чуждестранни учени в съответните научни области и професионални направления, които попадат в обхвата на тематичните направления (рубрики) на списанието. В списанието се прилага стандартът АРА 7, вместо ISO 690: 2021.

Q 5.2.2. ВУ има стратегия за обвързване на научните изследвания с образованието

В Стратегията за развитие на НВУ „Васил Левски“ официално са публикувани приоритетите и целите на научноизследователската дейност. В Стратегията за развитие на академичния състав, освен другите приоритети, ясно е дефиниран водещият приоритет Б: „Подобряване, развитие и качествено издигане на нивото на академичния състав, военно-научната работа и научните изследвания за постигане на значими творчески резултати чрез оптимизиране на единството на учебно-възпитателната и научноизследователската дейност, стремеж за постигане на съвместимост и участие във военно-научните програми на НАТО“. Тактически цели, свързани с приоритет Б: развитие на кадровия научен потенциал; разработване на актуализирана стратегия, политика и система за управление на качеството за военно-научната работа и научните изследвания; утвърждаване на форми и механизми за постигане на единство между учебната и научноизследователската работа; определяне на приоритетни научни направления и осигуряването им със съвременно лабораторно оборудване.

Постиженията на преподавателите и студентите от научноизследователската дейност се изразяват в резултатите от разработването на проекти, публикационната дейност, участието в научни форуми и международната активност. НВУ „Васил Левски“ води политика за повишаване дела на включените курсанти, студенти и докторанти в научните колективи за разработка на проекти. Научната продукция на курсантите, студентите и преподавателите се популяризира чрез организиране на студентски научни конференции и семинари в НВУ „Васил Левски“.

N 5.2.1. Относителен дял на преподавателите (спрямо общия брой), реализирали дейности по международни договори за научно сътрудничество

Осемнадесет преподаватели са реализирали дейности по международни договори за научно сътрудничество.

Относителен дял: 18: 179 (10%).

N 5.2.2. Брой индексирани научни издания, подготвени и финансирани от висшето училище

НВУ „Васил Левски“ издава научното списание „Сигурност и отбрана“, което е включено под № 4715 в Националния референтен списък, поддържан от НАЦИД, като съвременно издание с научно рецензиране. Списанието е ново и е с амбицията да се регистрира като индексирано издание, след покриването на съответните критерии. За всеки научен форум в Университета се издава рецензиран сборник „Научни трудове“.

N 5.2.3. Брой на действащите международни договори за академична мобилност

По линия на програмата „Еразъм+“ Националният военен университет „Васил Левски“ има договори за обмен с 88 университета от страни – участнички в нея, от които 48 са подновени през последната година. Всички договори са активни за новия програмен период: 2021 – 2027 година.

N 5.2.4. Участие в междуинституционални и международни научни университетски мрежи

В следакредитационния период НВУ „Васил Левски“ сключва общо 24 договора за сътрудничество и съвместни образователни и квалификационни програми, включително с 8 (осем) чуждестранни университета и организации и 16 (шестнадесет) университета и организации в страната. Преподаватели с участие в междуинституционални и международни научни университетски мрежи – 38. Университетът е член на международната научна университетска мрежа eduGAIN.

Q 5.2.3. ВУ има функциониращи научноизследователски структури (институти, центрове, лаборатории и др.) в съответствие със спецификата си

В НВУ „Васил Левски“ функционира Институт за научноизследователска и иновационна дейност. Институтът за научноизследователска и иновационна дейност (ИНИИД) се ръководи от директор, а научното ръководство на Института се осъществява от Академичния съвет, който определя основните насоки за развитието и дейността му. Институтът за научноизследователска и иновационна дейност обединява академичен и експертен състав в научни секции и административни звена, които допринасят за изпълнение на неговите основни функции по привличане на донорство и спонсорство; създаване, поддържане и развитие на мрежа от партньори на НВУ в академичните и бизнессредите и НПО сектора; създаване на предприемаческа среда и засилване на предприемаческия дух сред обучаемите и преподавателския състав на Университета.

В рамките на изпълнението на проект „Изграждане и развитие на Центъра за компетентност „Квантова комуникация, интелигентни системи за сигурност и управление на риска“ (Quasar) в Националния военен университет „Васил Левски“ са изградени три лаборатории на симулационния комплекс на ЦК.

N 5.2.5. Брой функциониращи научноизследователски структури във ВУ (по видове)

В НВУ „Васил Левски“ функционират:

Три секции на Институт за научноизследователска и иновационна дейност:

- „Иновационна дейност и сътрудничество с външни организации“;
- „Научноизследователска дейност“;
- „Проектна дейност“.

Три лаборатории на Център за компетентност „Квантова комуникация, интелигентни системи за сигурност и управление на риска“ (Quasar):

- Лаборатория за подпомагане на управлението на риска в сферата на сигурността – интегриран симулационен комплекс;
- Лаборатория за борба с бедствия и аварии, с използване на високопроходими машини;
- Лаборатория „Обект от критичната инфраструктура във вътрешността на страната“.

В НВУ „Васил Левски“ функционират още **26 учебно-изследователски лаборатории.**

Q 5.2.4. Академичният състав на ВУ участва в реализирането на вътрешни, национални и международни научни проекти с теоретична и практико-приложна насоченост

В НВУ академичният състав има възможности и реализира участие в разработването на проекти в три основни групи:

А. Проекти по конкурси, обявени и финансирани по оперативни програми на Европейския съюз, от Световната банка, от Националния иновационен фонд, трансгранични и транснационални европейски програми.

Б. Проекти, одобрявани и финансирани от Министерството на отбраната по програма 7 и научните програми на НАТО.

В. Проекти по конкурси, обявявани и финансирани от НВУ „Васил Левски“.

Един от важните проекти за НВУ „Васил Левски“ в качеството му на партньор, административен договор № BG05M2OP001-1.002-0006-C01 с МОН, за изпълнение на проекта „Изграждане и развитие на Център за компетентност „Квантова комуникация, интелигентни системи за сигурност и управление на риска“ (Quasar) по ОП „Наука и образование за интелигентен растеж“, изведен с рег. № 2833 от 8 юни 2018 г., по грантова схема: BG05M2OP001-1.002: „Изграждане и развитие на центрове за компетентност“, финансирана по оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“, 2020 г.

Други важни проекти за НВУ „Васил Левски“ са:

- По проект „Модернизация на Национален военен университет „Васил Левски“ – гр. Велико Търново, и Софийски университет „Св. Климент Охридски“ – гр. София, в професионално направление 5.3. „Компютърна и комуникационна техника“, финансиран по оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж: 2014 – 2020“.

- НВУ „Васил Левски“, в качеството му на организация-партньор, е подписал договор и е започнал работа по проект „Модернизация на Югозападен университет „Неофит Рилски“ – гр. Благоевград, Национален военен университет „Васил Левски“ – гр. Велико Търново, и Софийски университет „Св. Климент Охридски“ – гр. София, в професионални направления 5.3. „Комуникационна и компютърна техника“, 4.4. „Науки за земята“ и 3.7. „Администрация и управление“, по оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж: 2014 – 2020 г.“.

- Проект *European Common Technical Semester for Defense and Security* (EuCTS_DS) – в рамките на проекта ще бъде разработена, тествана и проектирана нова модулна учебна програма за международен технически семестър по отбрана и сигурност, на бакалавърско ниво, общо за Европейския съюз, а също и развитието на мрежа от преподаватели с компетенции в областта на техническите системи за отбрана и сигурност.

- През 2022 г. НВУ „Васил Левски“ е работил по два проекта, финансирани от Министерство на отбраната. Целта на проекта „Изследване на дигитални методи и алгоритми в комуникациите“ е да се проведат изследвания в областта на дигиталните методи и алгоритми в комуникациите и да се приведат обучението и научната дейност по гражданската специалност „Комуникационна техника и технологии“ в съответствие със съвременните стандарти и добри практики.

В началото на 2022 г. е подписано споразумение между партньорите по националната научна програма „Сигурност и отбрана“

№ 5.2.6. Относителен дял на преподавателите (спрямо общия брой), участвали във вътрешни, национални и международни научни проекти

Относителен дял: 88 : 179 (49,2%).

Осемдесет и осем (88) преподаватели са участвали в 35 проекта през акредитационния период.

- Международни проекти – 6.
- Национални проекти (вкл. по европейски програми) – 9.
- Проекти, финансирани от НВУ и по *Програма 7* на МО – 20.

№ 5.2.7. Среден размер привлечен финансов ресурс от проектна дейност на един преподавател

Общият привлечен финансов ресурс от проектна дейност е 4 397 251,88 лв.

Среден размер на един преподавател: 4 397 251,88 лв. : 179 = 24 565,65 лв.

№ 5.2.8. Брой участия в национални и международни научни форуми на един преподавател

През отчетния период: 2016 – 2022 г., академичният състав на НВУ „Васил Левски“ участва в 84 научни форума с 1494 научни доклада, от които 391 – в чужбина. Броят на участниците от академичния състав в научните форуми през последните шест години е 1716,

като от тях до януари 2020 г. участниците в научни форуми са 1185, а през периода 2020 – 2022 г. участниците са 531.

Броят участия в национални и международни научни и образователни форуми през 2017-а, 2018-а и 2019 г. на един преподавател на ОТД е $1185:229 = 5,17$.

Броят участия в национални и международни научни и образователни форуми през 2020 и 2021 г. на един преподавател на ОТД е $531:179 = 3$.

Броят участия в национални и международни научни и образователни форуми на един преподавател на ОТД за отчетния период е $1761:179 = 9,83$.

N 5.2.9. Брой научни публикации на един преподавател (по данните, изпращани в МОН)

По данни, регистрирани в НАЦИД, за периода 2016 – 2022 г. НВУ „Васил Левски“ има 4496 публикации.

По данни от вътрешноинституционалната информационна мрежа, публикациите, подадени към МОН от актуалния към 2022 г. академичен състав, са 1459.

Броят научни публикации на един преподавател е $1459:179 = 8,15$.

N 5.2.10. Брой иновационни продукти (патенти, внедрени научни резултати, полезни модели, сортове, породи, технологии и др.) на един преподавател (според отчетите към МОН)

През отчетния период преподаватели от НВУ са заявили един патент:

САВОВА-ТАШЕВА, Ж. Н.; ТАШЕВА, А. Т.; ШАРБАНОВ, Д. *Метод и устройство за генериране на ключов поток за поточни шифри*. Заявен 2019-03-07. Публикувано в бюлетин № 202203.2 на 31.03.2022. BG 67431 B1. Available from: <https://patentimages.storage.googleapis.com/f0/bd/25/bf72cb822ad055/BG67431B1.pdf>.

N 5.2.11. Учебници и учебни помагала, включително и на електронен носител (с ISBN), на един преподавател (според отчетите към МОН)

Общият брой на изготвените учебници и учебни помагала през периода е 84.

Учебници и учебни помагала на един преподавател е $84:179 = 0,47$.

N 5.2.12. Брой цитирания на един преподавател за периода (според отчетите към МОН)

През разглеждания период общият брой на цитиранията на хабилитирания научен състав възлиза

Брой цитирания – 1100.

Броят цитирания на един преподавател е $1100:179 = 6,14$.

N 5.2.13. Брой реализирани авторски продукти, кратки авторски продукти, водещи творчески изяви и поддържащи творчески изяви на един преподавател (според отчетите към МОН)

За времето от 2016 г. до 2022 г. са реализирани общо 6 авторски продукта, кратки авторски продукти, водещи творчески изяви и поддържащи творчески изяви, т.е. $0,03$ на един преподавател.

РЕЗУЛТАТИ ОТ ПРОВЕРКАТА ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА СТАНДАРТ 5

- *Националният университет „Васил Левски“ разполага с висококвалифициран академичен състав със съответния образователен профил и необходим научен потенциал за обучение.*
- *Обучаващите звена разполагат с хабилитирани преподаватели на ОТД, чиято професионална квалификация може да осигури качествено обучение на студентите, курсантите и докторантите. Ръководството създава благоприятни възможности за стимулиране на научната активност на академичния състав, като осъществява политика на осигуряване на творческа среда и професионално развитие, с цел повишаване на качеството на образователния продукт за обучаемите.*

- *Налице е съответствие с изискванията по Стандарт 5 относно количествените и качествените параметри на академичния състав на обучаващите звена. Анализът на резултатите от научноизследователската дейност на академичния състав показва, че в научните звена се поощрява и стимулира научноизследователската дейност.*

ИЗВОД: СТАНДАРТ 5 се изпълнява напълно

СТАНДАРТ 6. Учебни ресурси и подпомагане на студентите

6.1. Материално-техническа и информационна осигуреност на обучението:

Q6.1.1 ВУ осигурява необходимата финансова, материално-техническа и информационна база, като разполага с необходимия капацитет от аудитории, кабинети, лаборатории, ателиета, библиотечни места и др., създаващи подходящи условия за работа на преподавателите и студентите.

През акредитационния период ръководството на Националния военен университет „Васил Левски“ полага големи усилия относно планирането, разпределянето и осигуряването на необходимите материално-технически и информационни ресурси за обучение и подкрепа на академичния състав, на слушателите, специализантите и студентите.

Във връзка с това гарантирането на финансовото обезпечаване за необходимата материално-техническа и информационна база е осигурено със средства, които постъпват в бюджета на Университета от различни направления: субсидии от държавния бюджет чрез трансфер от бюджета на Министерството на отбраната; дарения, завещания и спонсорство; собствени приходи от постъпления от научноизследователска и експертно-консултантска дейност, от такси за кандидатстване и обучение, от следдипломна квалификация и от други дейности, свързани с учебния процес. Общите допълнителни приходи за последните пет години са над 9 млн. лв., от които: 2,5 млн. лв. са от чуждестранни източници, а 6,5 млн. лв. – от национални източници. От програмата „Чуждестранна военна помощ“ от правителството на САЩ са постъпили целево над 1 млн. \$ за учебници, обновяване на лаборатории и обучение на преподаватели.

Националният военен университет „Васил Левски“ разполага със съвременна учебно-материална база, която предлага високо ниво за провеждане на учебните занятия и научноизследователската дейност, съобразно специфичните изисквания на учебните планове и програми за всяка специалност и индивидуалните планове на докторантите. Тя е съвместима с изискванията за съвременно професионалното обучение на студентите, както и със стандартите на НАТО за подготовка и участие на български офицери в операции по поддържане на мира. Учебно-материалната база на трите факултета включва: лекционни зали, учебни кабинети, лаборатории, компютърни кабинети, кабинети за езиково обучение, кабинети от виртуална катедра „Джон Атанасов“, зали за практически занятия, гараж-кабинети, кабинети за симулиране на обстановка по програмата EIPС, симулатори за различни видове обучение, тренажори за различни видове обучение и полигонна учебно-материална база.

Във факултетите на Университета са разработени разнообразни по характер и приложение софтуерни продукти и компютърно базирани обучаващи програми, с помощта на които се обхващат всички аспекти на обучението в специалностите от професионалните направления.

Библиотеките разполагат със специализирана научна и учебна литература в областта на природо-математическите, хуманитарните, обществените, техническите и военните науки. Те са звено в университетската и факултетните структури с учебни, научни и културно-просветни функции и осигуряват библиотечно-информационното обслужване в Университета.

Наличният материално-технически и информационен капацитет на Националния военен университет осигурява много добри условия за работа на преподавателския състав и за подготовка на различните категории обучаеми.

№6.1.1 Брой работни места за аудиторна работа на 100 студенти (средно приравнен брой).

Националният военен университет „Васил Левски“ предлага достатъчна аудиторна и лабораторна площ. Броят на работните места за аудиторна работа на 100 студенти (средно приравнен брой) е 231.

№6.1.2 Брой работни места на 100 студенти (средно приравнен брой) в лаборатории и кабинети със специализирано оборудване съобразно спецификата на ВУ.

Факултетите разполагат с необходимата учебна инфраструктура за обучение в съответствие със спецификата на различните специалности. Броят работни места на 100 обучаеми в лаборатории и в специфичната учебно-материална база е 42.

№6.1.3 Брой места в информационните центрове (компютърни и интернет зали и др.) на 100 студенти (средно приравнен брой).

За практическото обучение на студентите и слушателите са създадени различни компютърни центрове и зали за електронно обучение. Броят работни места на 100 обучаеми в компютърните и интернет зали е 90.

Q6.1.2 Обучаваните имат достъп до външни (за ВУ) ресурси (материални, информационни и др.), подходящи за обучението.

Националният военен университет „Васил Левски“ има сключени 115 договора за сътрудничество с външни организации и институции, предприятия и фирми на военно-промишления комплекс, общински и областни администрации и др. в областта на обучението, практиката и съвместно споделяне на ресурси за учебна и научна дейност. Курсантите и студентите провеждат практическа подготовка и стаж във формирования, определени от щаба на отбраната – МО, и щабовете на видовете въоръжени сили. Университетът е сключил договори с дружества, административни ведомства, юридически лица с нестопанска цел, учреждения и научни организации в страната и с висши училища в чужбина по програма „Еразъм+“ за провеждане на учебна практика и стаж със студентите и курсантите.

Местата, които курсантите и студентите посещават за практически занятия и стаж, са:

- Посещения с учебна цел на атомната електроцентра в Козлодуй;
- Посещения на фирми и предприятия в района за запознаване с технологии и технологични процеси и техните приложения в индустрията;
- Посещения и стажове в предприятия от военно-промишления комплекс в района и страната;
- Стажове по военната и гражданската специалност в поделения на Българската армия, държавни структури, фирми и заводи в страната и др.
- Стажове по гражданска специалност в общински и областни администрации.

Националният военен университет „Васил Левски“ има достъп и използва в обучението цялата ресурсна база на Министерството на отбраната, в това число:

- Полигон „Ново село“ – за съвместни учения в многонационална среда и тактически занятия с бойни стрелби с танково въоръжение;
- Летищни комплекси и полигони със специално предназначение;
- Самолетна техника и хеликоптери за провеждане на парашутни скокове и десантни учения;
- Свързочен полигон на военно формирование 28860 – Горна Малина (Мобилна КИС).

Q6.1.3 Осигурено е провеждането на експерименти, практики, експедиции, творчески командировки и др. дейности, необходими за подготовката на студентите.

Част от хабилитирания академичен състав на НВУ „Васил Левски“ активно участва в разработването на военните експертизи, консултантска и експертна дейност при разработване на доктрини, правилници, методики и регламентиращи документи в областта на отбраната, тактиката на военните формирования, управление и участие в съвместни

операции. Голяма част от научните разработки са свързани с динамиката, балистиката и управлението на полета на летателни апарати, взривните работи и технологии и борбата с импровизирани взривни устройства и обезвреждането им, противодействието и защитата от оръжията за масово поразяване, скритото управление на войските, комуникациите, криптиране на информация и киберзащита. Съществена част от експертната дейност на преподавателите е свързана с участието в мисии зад граница и изучаване на опита, участие в учения в мултинационален формат; борба и защита на населението от бедствия, аварии и катастрофи, което е в пълно съответствие с мисиите на Българската армия.

НВУ „Васил Левски“ участва в няколко проекта за съвместна подготовка с партньорски организации и юридически субекти, където курсанти и преподаватели са участвали в над 20 съвместни национални и международни учения в страната и чужбина.

Обучаем от НВУ „Васил Левски“, заедно с 29 момчета и момичета от девет държави, е участвал в международен лагер по аерокосмическо инженерство в родопското село Гела. Курсант от Университета е участвал на международното изложение „Хемус 2022“ в Пловдив със своя разработка – апаратна пеленгаторна станция, базирана на софтуерно дефинирано радио с четири радиоприемника. По време на акредитационния период в НВУ „Васил Левски“ – гр. Велико Търново, се провежда Олимпиадата по обща политика за сигурност и отбрана на Европейския съюз в рамките на Европейската инициатива за обмен на млади офицери, вдъхновена от програма „Еразъм“, в която участват 46 курсанти от 26 военни академии и университети от 14 държави в ЕС. Курсант от НВУ „Васил Левски“ е участвал в Шестата олимпиада „Обща политика за сигурност и отбрана“, която се провежда във Военновъздушната академия на Франция, гр. Салон дьо Прованс, в периода 30.05. – 4.06.2022 г. и заема почетното пето място от 30 курсанти, стигнали до финалната фаза. Есето на курсанта от Университета е публикувано на сайта на Европейската инициативата за обмен на млади офицери, вдъхновена от „Еразъм+“.

За правилната организация на мобилностите на студентите и докторантите са разработени вътрешни правила, одобрени със заповед на началника на НВУ „Васил Левски“. Одобрени са и правила за прилагане на системата за натрупване и трансфер на кредити, съответстваща на Европейската система за трансфер на кредити ECTS.

№6.1.4 Брой работни места на 100 студенти (средно приравнен брой) в специализирани работни бази, съобразно спецификата на ВУ.

В НВУ „Васил Левски“ са осигурени 626 броя работни места и 28,7 работни места на 100 студенти (средно приравнен брой) в специализирани работни бази за обучение, където се провеждат учебни занятия (учения, тренировки и др.) с всички категории обучавани.

Q6.1.4 Провежда се политика на дигитализация на средата за обучението във ВУ (наличие на платформи с дигитални ресурси, подпомагащи учебната и изследователската дейност; разработени стандарти за учебни курсове, провеждани онлайн; съпровождащи ги дейности, ресурси и форми за комуникация, вкл. и уеб базирани; онлайн форми за оценяване и изпитване).

Националният военен университет „Васил Левски“ участва в три международни проекта, свързани с дигитализацията на висшето военно образование:

- „Дигитални компетентности за подобряване на обучението в сигурността и отбраната“;
- „Прилагане на дигитализация във висшето военно образование“;
- „Изследване на дигитални методи и алгоритми в комуникациите“.

Открита е процедура за изграждане на оптична инфраструктура в двата района на Университета – в гр. Велико Търново и гр. Шумен, като идеята е да се разшири използването на видеоконферентна връзка за оптимизиране на средата за дистанционно обучение чрез осъществяване на множество връзки едновременно. Тази инфраструктура ще даде възможност за създаване и използване на вътрешноуниверситетски облачни услуги – виртуални машини, информационни бази от данни.

Университетът провежда постоянна политика на дигитализация на средата за обучение и осигурява подходяща среда за дистанционно обучение. Дейността по планирането, организацията и провеждането на дистанционната форма на обучение се осъществява от Център за дистанционно обучение (ЦДО).

В НВУ „Васил Левски“ са внедрени две платформи с дигитални ресурси, които подпомагат учебната и научноизследователската дейност – MOODLE и Microsoft Teams. Учебните курсове, провеждани онлайн, имат разработени документация и стандарти, включват онлайн комуникация между обучаващ и обучаван, предлагат онлайн форми за изпитване и оценяване. Разработени са инструкции за организацията на достъпа и пътя за осъществяването му до информационните ресурси за обучаемите и всички други участници в процеса на ДО. Платформите поддържат стандартни инструменти за проследяване на работата и последователността на учебните дейности за всички обучаеми. В системата MOODLE е интегриран StrikePlagiarism, предоставен от МОН, който извършва проверка за подобие в интернет ресурсите и в базата данни на системата.

Националният военен университет „Васил Левски“ от 2022 г. разполага с машина за дигитализация на библиотечни единици.

Организацията на дистанционното обучение се извършва съгласно Правилник за организиране и провеждане на дистанционна форма на обучение, актуализиран през 2021 г.

N 6.1.5 Брой платени абонаменти за пълнотекстови електронни научни бази данни, достъпни за обучавани и преподаватели.

От МОН е предоставена на Университета и се използва платформата Strike Plagiarism за откриване на подобие. Осигурени са и „Ouriginal“ и База данни за научни издания и сертифицирани издатели „Orcid“. Факултет „А, ПВО и КИС“, базиран в Шумен, има абонамент за библиотеката на IEEE. При проверката е канстатирано от ЕГ, че като цяло научните изследвания и съответно публикации на академичния състав на НВУ не са достатъчно осигурени с достъп до научни ресурси, доколкото IEEE осигурява само отделни направления на техническите науки, а НВУ обучава и по други професионални направления. В това отношение може да се препоръча Университетът да се абонира за научни електронни библиотеки – например EBSCO, ProQuest, CEEOL, Springer или техен равноценен аналог.

N 6.1.6 Относителен дял на покритието с безжичен интернет на материално-техническата база (сграден фонд, учебна и административна база, библиотеки, общежития и др.).

Поради спецификата на Националния военен университет, не е разрешен безжичен интернет на цялата територия на Университета.

Достъпът до безжичен интернет е разрешен в строго определени обекти от територията на Университета – около 10% от общообитаваните обекти.

Q 6.1.5. ВУ осигурява необходимия лицензиран специализиран софтуер за обучението на студентите и докторантите и за осъществяване на научноизследователската и административната дейност

Инсталиран е системен и потребителски софтуер за работа на обучаеми и преподаватели в мрежата от всяко работно място. В съвременната кабинетна учебно-материална база е наличен софтуер с учебни и други информационни материали, които са достъпни за обучаемите и преподавателите.

В Университета са изградени кабинети и центрове, осигурени с необходимия софтуер за специализираното обучение, както следва:

- SOLIDWORKS:
- Академичен лиценз на SOLIDWORKS – 3 бр.;
- Университетски лиценз на SOLIDWORKS –10 бр.
- Университетски лиценз TOPSOLID – 4 бр.
- Академичен лиценз на MATLAB

- ANSYS – 2 изследователски (AcademicResearch) и 10 образователни (Academic Teaching) работни места;
- Система за дистанционно получаване на учебни приложения – авторска разработка на PHP и Web-базирана база данни MYSQL.
- Програмни продукти и системи на НАТО (LOGFAS):
- JCATS – система за моделиране и симулации на военни операции.

Създаден е сайт на Центъра за дистанционно обучение към НВУ „Васил Левски“ (<https://dlc.nvu.bg>), който съдържа и допълнителна информация – актуални съобщения, списъци на новоприети студенти, групи и потоци, графици, координатори на програми и друга обща информация.

Наличният софтуер с учебни и други информационни материали са достъпни за студентите и преподавателите. Навсякъде в района и сградите на НВУ „Васил Левски“ – учебни, административни и битови, е осигурен достъп до интернет.

№6.1.7 Относителен дял на специалностите във ВУ, осигурени с учебни пособия и ресурси в електронни форми.

Всички специалности (100%) са осигурени с учебни пособия и ресурси в електронна форма.

№6.1.8 Относителен дял на специалностите във ВУ, акредитирани в ДФО.

Десет от общо 40 (четиридесет) специалности – „бакалавър“ и „магистър“, са акредитирани в ДФО, което представлява 25% относителен дял.

Q 6.1.6. На обучаваните е осигурен достъп до съвременна спортна база

В НВУ „Васил Левски“ има създадени много добри условия за спортна дейност и физическа подготовка. Университетът разполага със:

- Спортен комплекс, включващ закрит плувен басейн, който в момента е неизползваем (подлежащ на ремонт), два външни плувни басейна, които също не функционират (подлежащи на ремонт), зала за спортни игри, фитнес зала и зала за СРБ;
- Стрелбищен комплекс – за стрелба с пистолет и малокалибрено оръжие;
- Тревен стадион;
- Спортни площадки за различни видове спорт.

Факултет „А, ПВО и КИС“ – гр. Шумен, разполага със:

- Спортен комплекс, включващ закрит плувен басейн, зала за спортни игри и фитнес зала;
- Тревен стадион;
- Гимнастическа площадка;
- Баскетболно игрище – открито;
- Писта за кросово бягане
- Закрит басейн.

Q6.1.7 ВУ полага усилия за осигуряване на места в общежития.

Университетът разполага със собствени общежития за всички категории обучаеми – курсанти, студенти, кадети, докторанти и специализанти. Осигурен е на 100% необходимият жилищен фонд за всички обучаеми.

Q6.1.8 На обучаваните е осигурена достъпна архитектурна и физическа среда, подходяща за лица със СОП.

Ръководството на Университета полага усилия за осигуряване на условия за достъпна архитектурна и физическа среда, подходяща за лица със СОП. Теренът на НВУ „Васил Левски“, който е с голям наклон, терасиран е и връзката между отделните тераси е със стълбища, в известна степен затруднява придвижването на лицата със СОП. Някои от сградите нямат изградени подходи към външните входове.

Ръководството на НВУ „Васил Левски“ е създадо условия студентите и докторантите да се възползват от правото:

- На специални облекчения за посещение на занятия и за явяване на изпити от сираци, инвалиди с трайни увреждания и намалена работоспособност, военноинвалиди и лица, отглеждани до пълнолетието си в домове за отглеждане на деца, лишени от родителска грижа, майки с деца до 6-годишна възраст и диспансеризирани;
- На условия за адаптирана среда, допълнителна преподавателска помощ, специални приспособления и помощни учебни материали, а при необходимост – лични сътрудници на приетите за обучение инвалиди и военноинвалиди;
- На студенти – инвалиди с трайни увреждания, водещи до невъзможност за участие в занятия по физическа подготовка, както и на студенти, освободени по медицински показатели за срок една учебна година и повече, не се поставя оценка и учебният план не се счита за изпълнен.

Q6.1.9 ВУ осигурява учебни ресурси и материали, подходящи за лица със СОП.

В Университета са осигурени учебни ресурси и материали, подходящи за лица със СОП. Системата за електронно обучение на НВУ „Васил Левски“ е проектирана така, че да отговаря на принципите за интернет достъпност. Всички страници са на светъл фон с тъмен шрифт, което осигурява добър контраст и четене за хора със затруднено възприемане на цветовете, като най-горе е разположена лента за достъп с контраст на текст и фон за лесна навигация в сайта. Всички страници се трансформират лесно в текст от специалните браузери за достъп. Препоръчва се използване на PDF и други текстови документи, които се четат от екранни четци. Навигационните механизми са ясни и съдържателни, което улеснява хората с когнитивни нарушения.

№6.1.9 Относителен дял на специалностите във ВУ, осигурени със съвременни технически средства, необходими при обучението на студентите.

Всички специалности, които предлага Университетът, са осигурени на 100% със съвременни технически средства за обучение.

№6.1.10 Брой места в библиотеките на 100 студенти (средно приравнен брой).

Библиотеката на НВУ „Васил Левски“ има една читалня. Общият брой на работните места в библиотеките е 68, с шест работни места за достъп до интернет и четири автоматизирани работни места за ползване на библиотечно-информационната система. Всички обучаеми имат осигурен достъп до автоматизираната библиотечно-информационна система ЛИБИС.

Общата площ на академичната библиотека е 1040 кв. м, като на 100 студенти (средно приравнен брой) се полагат 3 броя работни места.

№6.1.11 Динамика на новопостъпилите библиотечни единици на хартиен и електронен носител спрямо предишния акредитационен период.

Огромната част от библиотечните единици са на хартиен носител и представляват около 99% от общия фонд. Само една много малка част от библиотечните единици е на електронен носител. Новопостъпилите библиотечни единици на хартиен и електронен носител за акредитационен период от 2011 – 2016 г. са 2925, а за акредитационния период 2016 – 2022 г. са 2373. Забелязва се тенденция за намаляване на новопостъпилите библиотечни единици.

№6.1.12 Брой заглавия на учебна и специализирана литература в институционалната библиотечна система, достъпни за обучаваните в дигитален формат спрямо предишния акредитационен период.

През настоящия акредитационен период за пръв път се появяват 69 заглавия в дигитален формат. Процесът по дигитализация на учебната и специализирана литература е стартирал в края на 2022 г.

Q 6.1.10 ВУ предоставя ресурси за информиране на студентите относно услугите в образователната, научноизследователската, художественотворческата и спортна дейности.

Националният военен университет „Васил Левски“ е изградил Единна електронна система за управление на информацията (ЕЕИС), която има за цел да предоставя актуална информация на обучаваните категории, като достъпът към нея е възможен както в локалната, така и в глобалната мрежа. Информацията редовно се публикува на интернет страницата на Университета, във фейсбук страницата и на специални информационни табла в основните звена и др. На обучаемите се дава възможност да споделят своите нагласи и нужди. Провеждат се проучвания за мнението на курсантите и студентите за качеството на обучението, като по този начин се поддържа положителна обратна връзка с обучаемите.

Извършва се събиране и натрупване на информация за научната дейност на преподавателите от Университета, която впоследствие се използва както за акредитационни процедури и за атестирането на академичния състав, така и за справки, необходими на различните управленски нива.

Въвеждат се данни и се изготвят разнообразни справки за административния състав на НВУ „Васил Левски“, като по този начин се подпомагат процесите на оценяване и атестиране, проследяване на развитието и квалификацията на този състав.

Q 6.1.11 ВУ създава подходящи условия за достъп (в т. ч. електронен) на студентите до административни услуги.

В Университета е разработена и се използва система за административно обслужване на студенти. Разработени са нови онлайн версии на системата и нови системни модули за прием на студенти, електронно разписание на учебния процес, отчитане на учебния процес и др., които са обединени в обща база от данни с онлайн достъп за студенти до учебния разпис и актуална информация за студентското положение. Националният военен университет „Васил Левски“ поддържа актуална информация за обучението по професионални направления, която се публикува на интернет страницата на Университета – <https://www.nvu.bg/bg>. Интернет страницата съдържа важни нормативни и служебни документи, свързани с обучението на слушателите и студентите.

Всички обучаеми, независимо от формата на обучение, имат осигурен свободен достъп до административното обслужване. Освен класическата форма на административните услуги, се прилагат и онлайн процедури за административно обслужване на обучаемите, като различни форуми, вътрешна поща, Web достъп до справочна документация (разписания, правилници, стандарти и процедури за разработване на дипломни работи, курсови работи, есета и други учебни материали).

N6.1.13 Относителен дял на административните услуги на ВУ, които са достъпни онлайн.

Делът на web поддържаните административни услуги в общия обем от административни дейности е над 60%.

На интернет страницата на Университета може лесно да се открие Информационният център за административно обслужване на студентите – infosys.nvu.bg.

Q 6.1.12 ВУ предоставя възможности за повишаване компетентностите на персонала за административното обслужване на студентите.

В Университета е приет Правилникът за подбор, оценка и развитие на административния и преподавателски състав в НВУ „Васил Левски“, който съдържа правила за подбор, оценка и професионално развитие на цивилните служители, заемащи неакадемични длъжности.

Членовете от административния и преподавателски състав имат възможности за участие в различни видове квалификационни курсове за придобиване на допълнителна квалификация и усъвършенстване на професионалните знания, навици и умения на същите с

оглед пълноценното и ефикасно функциониране на административните звена на Университета. Приоритетно се предлагат за включване в курсове, семинари и др. лицата, поставени в първа и втора група по обобщените резултати от оценяването.

№6.1.14 Относителен дял на лицата от административния и обслужващ персонал, участвали в програми за повишаване на компетентностите им.

За периода 2017 – 2022 г. 87 служители (от общо 126) от отделите, службите и секциите за административно обслужване на Университета са участвали в 27 курса за обучения, конференции и преквалификации във висшите военни училища от системата на Министерството на отбраната, с цел повишаване на качеството на обслужване и усвояване на нови умения и знания, което, изразено в относителен дял, съставлява 69%.

№6.1.15 Относителен дял от общия финансов ресурс на ВУ (вкл. средства от бюджета, проекти, дарения, платени форми за обучение и др.), за периода на акредитация, използван за подобряване на материалната и информационна база.

Относителният дял от общия финансов ресурс на НВУ „Васил Левски“ за периода на акредитация, използван за подобряване на материалната и информационната база, е 16,13% на годишна база. В разходната част не са включени ресурсите за бойни стрелби, тактически учения, парашутни скокове и други специфични дейности от бойната подготовка на курсантите. Относителният дял на финансовите средства, заделени за модернизиране на учебно-материалната база, е висок според общоприетите стандарти, което е похвално. Тези данни показват ясното намерение на ръководството на Университета за осъвременяване на учебната база и осигуряване на технически възможности за провеждането на качествен учебен процес, отговарящ на предизвикателствата на съвременната среда, на нуждите на обучаемите и на очакванията на потребителите на кадри.

РЕЗУЛТАТИ ОТ ПРОВЕРКАТА ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА СТАНДАРТ 6

- *Националният военен университет „Васил Левски“ разполага със съвременна учебно-материална база, която предлага високо ниво за провеждане на учебните занятия и научноизследователската дейност. През акредитационния период ръководството на Университета полага големи усилия относно планирането, разпределянето и осигуряването на необходимите материално-технически и информационни ресурси за обучение и подкрепа на академичния състав, на слушателите, специализантите и студентите.*
- *Информационната инфраструктура в Националният военен университет „Васил Левски“ е на много добро технологично равнище. Има достатъчна осигуреност на обучението с компютърна техника и информационни ресурси.*
- *За периода на акредитация е използван значителен ресурс за обновяване и модернизиране на материалната и информационната база.*
- *В някои от сградите няма изградени подходи към външните входове за обучаемите със СОП.*
- *Забелязва се тенденция за намаляване на новопостъпилите библиотечни единици.*
- *Учебната и специализираната литература в дигитален формат е под 1%.*
- *За по-добрата информационна осигуреност на преподаватели и обучаеми в тяхната учебна и научна работа е наложително да се направи абонамент за научни електронни библиотеки – например EBSCO, ProQuest, CEEOL, Springer или техен равноценен аналог“.*

ИЗВОД: СТАНДАРТ 6 се изпълнява напълно

SWOT анализ

<p><u>Силни страни</u></p> <ul style="list-style-type: none">- НВУ има силни традиции в провеждането на качествено военно обучение и научни изследвания, което е необходимо за защитата на националния интерес;- Наред с военното образование се предлага и обучение по граждански специалности, което представлява допълнителна мотивация за набиране на студенти;- НВУ разполага с висококвалифициран академичен състав със сериозен педагогически, практически и научен опит;- През последните години се установява традиция за полагане на значителни усилия за поддържане на модерна материална и техническа база за осъществяване на обучението;- Осигурени са много добри социално-битови условия за студентите на НВУ;- Активно се осъществява сътрудничество с университети и организации в страната и в чужбина;- Възпитаниците на НВУ намират успешна професионална реализация и подпомагат редица местни органи за извършване на дейността им;- Информационната инфраструктура в НВУ е на много добро технологично равнище;- Активизирана е дейността на НВУ при проектното планиране и финансиране на извършваните дейности.	<p><u>Слаби страни</u></p> <ul style="list-style-type: none">- Тенденция за намаляване на новопостъпилите библиотечни единици;- Нисък процент на учебната и специализираната литература в дигитален формат;- Недостатъчно прилагане на стандарт БДС ISO 690:2021 за библиографско цитиране.
<p><u>Възможности</u></p> <ul style="list-style-type: none">- Гарантиране на по-висока активност в научноизследователската дейност чрез намаляване на преподавателската натовареност;- Продължаване на усилията за разкриване на нови специалности в различни степени на обучение;- Подпомагане на академичния състав чрез осигуряване на допълнителен абонамент за научни електронни бази данни;- Гарантиране на високо качество на предлаганите материали за публикуване в списание „Сигурност и отбрана“ чрез индексирание на списанието в световните бази данни.	<p><u>Заплахи</u></p> <ul style="list-style-type: none">- Двойната подчиненост на военните училища затруднява възможностите на НВУ както във връзка с бюджетното, така и във връзка с кадровото осигуряване на дейността, което налага допълнителни усилия на ръководните му органи;- Силната конкуренция на местно ниво поради дублирането на някои специалности, предлагани освен в НВУ, и във ВТУ.

III. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

С оглед на изложените резултати от извършената проверка и направените изводи по отделните стандарти на Критериалната система на НАОА, ПКСПНСО приема, че следва да се продължи дадената институционална акредитация на Националния военен университет „Васил Левски“.

Националният военен университет „Васил Левски“ е второто в историята на Третата българска държава висше военно училище. В този аспект акредитацията е необходима и за осигуряване на приемственост и развитие на вековната традиция по подготовката на офицери, повишаване на изследователския капацитет на висшето училище, както и за осигуряване на практикуващи специалисти и подобряване на качеството на обучението изобщо. Налице са необходимият брой хабилитирани преподаватели от областта на висшето образование, както и отлични възможности за осигуряване на пълноценно и качествено обучение.

На основата на направените констатации, ПКСПНСО предлага на Акредитационния съвет да определи капацитет на Национален военен университет „Васил Левски“ 5730 курсанти, студенти и докторанти.

IV. ПРОЕКТ НА ПРЕПОРЪКИ И ОЦЕНКА НА ПОСТОЯННАТА КОМИСИЯ

- 1. Да се предприемат мерки за осигуряване на устойчивост при попълването на библиотечния фонд, вкл. чрез увеличаване на средствата. Срок: 30.12.2025 г.;*
- 2. Да се увеличи броят единици от учебната и специализираната литература в дигитален формат. Срок: 30.12.2025 г.;*
- 3. Да се предприемат допълнителни мерки за по-пълно прилагане на стандарт БДС ISO 690:2021 за библиографско цитиране. Срок 30.12.2025 г..*

**Председател на ПКСПНСО:
доц. д-р Екатерина Салкова**